

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีสอนแบบ DR-TA และวิธีสอนการตั้งคำถามแบบ Ex-QAR กับวิธีสอนแบบปกติ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินการวิจัยแยกตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน
 - 1.2 องค์ประกอบสำคัญ
 - 1.3 ประเภทของการอ่าน
 - 1.4 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 1.5 ความเข้าใจในการอ่านและการวัดความเข้าใจในการอ่าน
2. ทฤษฎีและแนวคิดทางการเรียนการสอนทักษะการอ่าน
 - 2.1 ทฤษฎีแนวคิดในการสอนอ่าน
 - 2.2 แนวการสอนทักษะการสอนอ่านภาษาอังกฤษ
 - 2.3 แนวการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ
3. วิธีสอนแบบ Directed Reading - Thinking Activity (DR-TA)
4. วิธีสอนการตั้งคำถามแบบ Expanded Question-Answer Relationship (Ex-QAR)
5. วิธีสอนแบบปกติ
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่าน เป็นทักษะที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนเพื่อความบันเทิงการพัฒนาทักษะการอ่านจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับผู้เรียน และเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน

1.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิต ในปัจจุบัน ทั้งในด้านการศึกษาดำเนิน การติดต่อสื่อสารและในด้านอาชีพการงาน นักการศึกษา หลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2536 : 4) กล่าวว่า การอ่านมิใช่แต่เพียงการออกเสียงตาม ตัวอักษรอย่างเดียว การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และจากความคิดที่ได้จากการอ่านผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เป็นเครื่องมือช่วยพิจารณา ตัดสินใจนำแนวความคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ต่อไป

กู๊ดแมน (Goodman. 1988 : 12) ได้กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นการอภิปรายร่วมกันโดยตลอด ตั้งแต่ต้นจนจบ ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนโดยมีการปฏิสัมพันธ์ในสาระสำคัญ ๆ ระหว่างภาษา และ ความคิดในการอ่าน คือผู้เขียนถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษา และผู้อ่านแปลออกมาเป็นความคิด

มอริส และสจวร์ต-โดร์ (Morris & Stewart-Dore. 1984 : 14) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการ ซึ่งผู้อ่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกเสนอไว้ในรูปรหัสพิเศษ ผู้เขียนเป็นผู้ส่งข่าว ผู้อ่าน เป็นผู้แปลรหัสเหล่านั้นตามความรู้และประสบการณ์เดิมของตน อันจะก่อให้เกิดการนำไปสู่ เป้าหมายหลักของ การอ่านที่ว่าผู้อ่านต้องคิดเป็น และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน

กู๊ดแมน และคณะ (Goodman and others. 1982 : 5-6) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการที่ ผู้อ่านสร้างข้อความขึ้นมาใหม่ หรือได้ตั้งสมมติฐาน หรือเดาเรื่อง เดาคความหมาย สิ่งที่อ่านขึ้นมาแล้ว จึงหาข้อยืนยันสมมติฐานหรือการคาดเดาของตนว่าถูกต้องหรือไม่ ผู้อ่านอาจใช้ ความซ้ำซ้อนทางภาษา (Redundancy) เพื่อเดาคความ และเลือกสุ่มจากเรื่องที่อ่านโดยอาศัยเสียง และ ตัวอักษร (Grapho-phonemics) วากยสัมพันธ์ (Syntax) และความหมาย (Semantic) เป็นเครื่องช่วยแนะ การเดาคความนั้น ๆ ผู้อ่านที่ดีจะสามารถเดาคให้ถูกต้องโดยอาศัยตัวแนะ (Cue) น้อยที่สุด และการ สร้างความหมายของผู้อ่านจะกระทำต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ เป็นกระบวนการวัฏจักร คือ การสุ่มข้อความ (Sampling) การเดาคเรื่อง (Prediction) การทดสอบว่าสิ่งที่ผู้อ่านคิด หรือเดาล่วงหน้าไว้นั้นถูกต้อง ตรงกับเรื่องจริงหรือไม่ ถ้าถูกต้องก็ยืนยันกับข้อคิดนั้น (Confirmation) และสร้างความหมายขึ้นมา (Meaning construction) แต่ถ้าสิ่งที่เดาคไว้ไม่ถูกต้อง ผู้อ่านจะต้องเปลี่ยนแปลงแนวความคิดใหม่ กระบวนการในลักษณะนี้จะดำเนินไปเรื่อยในขณะที่อ่าน

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านที่ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านนั้น สรุปว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ซับซ้อนและต่อเนื่อง ที่ต้องอาศัยความสามารถของผู้เรียน ในการบูรณาการทักษะทางภาษา ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ตลอดจนความรู้ และประสบการณ์ เดิมเข้าด้วยกัน เพื่อให้สามารถหาความหมายของสิ่งที่อ่าน ซึ่งซ่อนเร้นอยู่ในลักษณะตัวอักษร และ

ภาษาเขียน ซึ่งหากสิ่งที่อ่านนั้นไม่เคยพบเห็นมาก่อน ผู้อ่านก็ยังคงต้องใช้ความพยายามในการหาความหมายจากสิ่งที่อ่านมากขึ้นเท่านั้น ผู้อ่านอาจจะใช้วิธีการคาดเดาจากบริบทหรือสิ่งที่ชี้นำที่ปรากฏในข้อความ ซึ่งถ้าผู้อ่านรู้จักนำกลวิธีต่าง ๆ มาใช้ในการอ่านได้อย่างถูกต้อง ผู้อ่านก็จะเข้าใจข้อความได้ดียิ่งขึ้น และจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการอ่านด้วย

การอ่านมีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตในสถานการณ์สังคมปัจจุบันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้บุคคลพัฒนาตนเอง และสังคม จึงมีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

ฟีนอคคิโอโร (Finocchiaro, 1974 : 41-46) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านว่าการอ่านเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของชีวิต และสังคม ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเป็นความรู้ที่มาจากการลงทุนน้อยที่สุด แต่เป็นความรู้ที่ขยายกว้างขวางมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันโลกมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการอย่างมาก การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำหรับที่จะทำให้บุคคลทันต่อเหตุการณ์ และความเจริญก้าวหน้าของโลก ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชูติมา สัจจามันท์ (2527 : 10) ที่กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญของชีวิตทั้งด้านส่วนตัวและการทำงาน จะเห็นได้ว่า ในแต่ละวันบุคคลใช้เวลา กิจกรรมการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาประมาณ 80 % ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน บุคคลยิ่งอ่านมากเท่าไรก็จะยิ่งประสบความสำเร็จในการศึกษามากขึ้นเท่านั้น ทักษะนี้จะคงอยู่ติดตัวผู้เรียน และทำให้สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองได้ตลอดเวลา

นอกจากนี้ สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531 : 14) กล่าวถึงการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม คือ การอ่านจะทำให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงทันต่อเหตุการณ์ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ และเพื่อให้บุคคลสามารถช่วยเหลือตนเองรวมทั้งผู้อื่นได้
2. ด้านความเป็นชาติที่มีอารยธรรม คือ ถ้าประชาชนประเทศใดมีความสนใจในการอ่าน และมีเปอร์เซ็นต์การอ่านหนังสือออกสูง แสดงว่าพลเมืองนั้นมีอารยธรรมสูง
3. ด้านการดำรงชีวิต การอ่านเป็นการสร้างพื้นฐานประสบการณ์และเป็นการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

กล่าวโดยสรุป การอ่านมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ความเพลิดเพลิน ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านด้านคุณภาพชีวิตของบุคคล สังคมและการศึกษา การอ่านจึงเป็นทักษะที่ควรได้รับการปลูกฝังและส่งเสริมให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.2 องค์ประกอบสำคัญ

ดังที่กล่าวมาแล้วตั้งแต่ต้นว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่าน คือเพื่อให้เกิดความเข้าใจ นั่นคือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน และรับ "สาร" ที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้ การที่ผู้อ่านจะอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการตามที่ กูดแมน (Goodman. 1971 : 25-27) กล่าวไว้คือ

1.2.1 ความรู้ทางภาษา (Linguistic knowledge) โดยในระยะแรกผู้อ่านจะเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร และความหมายของคำแต่ละคำ ต่อมาเมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้น เขาก็สามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้น

1.2.2 ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน (Schema) ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่

1.2.3 ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรืองานที่เขียนนั้น (Conceptual or semantic completeness) ผู้อ่านจะไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านหากเนื้อเรื่องนั้นมีเนื้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ ยกเว้นในกรณีที่ผู้อ่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านมาก่อน

1.2.4 ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของงานเขียน (Text schema) งานเขียนแต่ละชิ้นมีลักษณะของโครงสร้างที่แตกต่างกัน และยังสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เขียนด้วย ดังนั้นหากงานเขียนเสนอเรื่องราวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน การอ่านก็จะไม่ประสบความสำเร็จ

ขวัญเรือน โปธิวิเชียร (2538 : 23) ได้เสนอว่า สิ่งที่เป็นและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ทางการอ่านของเด็กประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. ความรู้เดิม (Knowledge of the world) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เด็กเข้าใจในการอ่านมากขึ้น
2. ความรู้ทางภาษา (Linguistic and metalinguistic knowledge) เช่นระบบเสียง ระบบคำ โครงสร้างประโยค และโครงสร้างการสนทนาหรือบรรยาย
3. ความสามารถในการจำระยะสั้น - ระยะยาว (Short-term and long-term memory capabilities) เด็กเล็กมีความสามารถในการจำระยะสั้นที่ค่อนข้างจำกัด กระบวนการความจำระยะสั้น-ยาว เป็นพื้นฐานต่อการอ่าน การจะเข้าใจความหมายจะต้องขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ของความจำ ใน 2 ชนิดนี้ คือเมื่อข้อมูลใหม่เข้ามาจะต้องมีการเก็บจำไว้ในใจ คือ ในความจำระยะสั้น ในขณะที่ดึงข้อมูลเก่าจากความจำระยะยาวออกมา และเกิดปฏิสัมพันธ์กันซึ่งแต่ละคนจะมีความสามารถในการจำแตกต่างกันไป

4. ความตั้งใจ (Attention) ในการอ่านนั้นจะต้องอาศัยความตั้งใจของเด็กที่จะฟังเสียงความสนใจไปที่สิ่งที่อ่าน ซึ่งครูสามารถช่วยเหลือได้โดยให้มีระบบจัดการทางพฤติกรรมเพื่อพัฒนาทักษะความใส่ใจในการอ่าน

จากองค์ประกอบสำคัญของการอ่านสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านนั้นประกอบด้วย 2 อย่างคือผู้อ่านกับสารที่ใช้อ่าน ผู้อ่านที่อ่านสารแล้วเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์เรียกว่า มีความสามารถในการอ่านสูง ถ้าอ่านสารแล้วไม่บรรลุวัตถุประสงค์เรียกว่ามีความสามารถในการอ่านต่ำ

1.3 ประเภทของการอ่าน

นักการศึกษาได้จำแนกประเภทของการอ่านโดยใช้หลักการที่แตกต่างกันไป ส่วนมากจัดแบ่งประเภทของการอ่านโดยใช้จุดประสงค์จากการอ่าน ซึ่งเน้นที่การอ่านเพื่อให้ได้ความหมาย ซึ่ง โคดี้ (Coady. 1979 : 65) ได้ให้ข้อสังเกตว่า มีนักเรียนมีอีกเป็นจำนวนมากที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดีแต่ไม่ประสบความสำเร็จในการอ่าน เขากล่าวว่านักเรียนควรได้รับการสอนและปลูกฝังความเชื่อใหม่เกี่ยวกับการอ่าน โดยเน้นการอ่านเพื่อค้นหาความหมาย (Reading for meaning) และขณะที่อ่านไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำทุกคำที่อ่าน เพราะระดับความสำคัญของข้อความนั้นไม่เหมือนกันและผู้อ่านสามารถใช้ประสบการณ์ตลอดจนความรู้เดิม (Schema) และเนื้อหาในเรื่องที่อ่าน (Content) เพื่อการเดาความหมายของคำบางคำได้โดยไม่ต้องพึ่งพจนานุกรมในทุกโอกาส นอกจากนั้นนักเรียนควรทราบว่า การอ่านนั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบ แล้วแต่จุดประสงค์ในการอ่านแต่ละชั้นโดยทั่วไปแล้วทักษะในการอ่านแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ

1.3.1 การอ่านแบบที่เรียกว่า Skimming คือการอ่านแบบพิจารณาโดยเร็ว ๆ โดยปกติการอ่านแบบนี้ผู้อ่านจะต้องมีจุดมุ่งหมายหรือคำถามที่ต้องการคำตอบเฉพาะเจาะจงสำหรับเรื่องใดเรื่องหนึ่งในใจแล้ว การอ่านในลักษณะนี้ผู้อ่านต้องรู้จักใช้ชื่อเรื่องและหัวข้อใหญ่ย่อให้ เป็นประโยชน์ การอ่านแบบนี้เมื่อลองทำดูแรก ๆ จะรู้สึกว่ายาก เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะซึ่งต้องการฝึกฝน ในระยะเริ่มต้นครูควรจะเป็นผู้ช่วยชี้แนะว่า ควรตั้งคำถามอะไรไว้ในใจก่อนการเริ่มอ่านและควรใช้อะไรเป็นหลักที่จะช่วยในการอ่านแบบนี้ดำเนินต่อไปได้ หลังจากการฝึกฝนแล้วนักเรียนจะเริ่มรู้จักการใช้การคาดคะเน(Prediction) การเลือกจับใจความ และหลังจากนั้นจะพบว่าตนเองสามารถอ่านได้เร็วขึ้น

1.3.2 การอ่านแบบ Scanning การอ่านแบบนี้ต่างจากการอ่านแบบแรกตรงที่ว่า จุดประสงค์ของการอ่านต้องการข้อมูลเฉพาะเจาะจงมากกว่าแบบแรก เช่น วันที่ ตัวเลข หรือสถานที่ เป็นต้น การอ่านแบบนี้ครูควรจะสอนให้นักเรียนใช้ตัวเลข ตัวอักษรที่เป็นตัวใหญ่หรือวลีสั้น ๆ ที่มีความสำคัญอยู่ด้วยให้ประโยชน์นอกเหนือจากเทคนิคในข้อแรกในการหัดอ่านแบบ

Skimming และ Scanning นี้ ครูจำเป็นต้องเลือกบทเรียนที่สมจริงและนักเรียนสามารถใช้ประโยชน์ของการอ่านทั้งสองแบบได้อย่างชัดเจน เช่น ข่าวในหนังสือพิมพ์หน้าข่าวกีฬา รายการอาหาร หรือหน้าโฆษณา เป็นต้น

จากการอ่านทั้งสองแบบนี้จะทำให้ให้นักเรียนทราบว่า การอ่านให้ได้ใจความตามจุดประสงค์ที่ต้องการนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญและสามารถทำได้โดยง่าย ไม่จำเป็นต้องอ่านแบบคำต่อคำ แต่ด้วยการรู้จักเลือกจับใจความ

1.3.3 การอ่านเอารายละเอียด (Thorough reading) การอ่านแบบนี้คือการอ่านเมื่อผู้อ่านต้องการที่จะเข้าใจความหมายทั้งหมดของผู้เขียน ทั้งจุดใหญ่และรายละเอียดปลีกย่อย การอ่านแบบนี้เป็นทักษะการอ่านที่ครูผู้สอนส่วนมากใช้ในการสอนอ่านในชั้นเรียน ซึ่งจุดอ่อนของการสอนโดยวิธีนี้ คือการให้ความสำคัญกับการอ่านแบบคำต่อคำ เป็นการเน้นการอ่านเอารายละเอียดปลีกย่อยจนเกินไปจนเรามองข้ามความจริงไปว่า ในการถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนออกมาเป็นข้อความนั้น ผู้เขียนเองก็ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ข้อความที่เขาเขียนในระดับเดียวกัน และการอ่านเอารายละเอียดนั้นไม่จำเป็นเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้อ่านและลักษณะของงานเขียนนั้น ๆ ประเภทของงานเขียนที่ต้องการอ่านเอารายละเอียดมักได้แก่ รายงานการวิจัย และตำราเรียน เป็นต้น

1.3.4 การอ่านเชิงวิจารณ์ (Critical reading) การอ่านแบบนี้เป็นทักษะการอ่านระดับสูงสุด คือ ผู้อ่านสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ตนได้อ่านไปแล้วได้ เช่น ใช้เหตุผลต่อรองกับสิ่งที่ปรากฏในข้อเขียนนั้นว่าผู้อ่านเห็นด้วยหรือไม่ การที่จะฝึกนักเรียนให้มีโอกาสได้ใช้เหตุผลประกอบการอ่าน ก็คือการเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายหลังจากการอ่านข้อเขียนนั้นได้ชั้นหนึ่งแล้ว

1.4 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

จุดมุ่งหมายในทัศนะของสุขุม เกลยทรัพย์ (2531 : 12) ของบุคคลในการอ่านมีดังนี้

1.4.1 เพื่อศึกษาหาความรู้ ได้แก่ การอ่านตำราทางวิชาการ สารคดี บทความ ซึ่งจะอ่านอย่างละเอียดเพียงใดขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

1.4.2 เพื่อสนองตอบความอยากรู้อยากเห็น มนุษย์ทุกคนย่อมมีนิสัยอยากรู้อยากเห็นเป็นธรรมชาติ การอ่านสิ่งพิมพ์หลาย ๆ ประเภทจะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบสิ่งที่อยากรู้

1.4.3 เพื่อต้องการข่าวสารข้อเท็จจริง การอ่านประเภทนี้ใช้มากในชีวิตประจำวัน คือเป็นการอ่านเพื่อให้รู้ความเป็นไปของเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้เป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์ ได้แก่การอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ

1.4.4 เพื่อศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านรู้แนวคิดของผู้เขียนหลาย ๆ ท่าน เป็นการส่งเสริมความคิดให้กว้างขวางขึ้น นักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้ที่ต้องการความก้าวหน้าในชีวิต จะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านประเภทนี้

1.4.5 เพื่อความบันเทิง หนังสือเป็นเครื่องให้ความบันเทิงได้เป็นอย่างดี เช่น นวนิยาย นิยายสาร บันเทิง เป็นต้น ก่อให้เกิดความรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้เกิดความสุข

1.4.6 เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ ผู้ประกอบอาชีพที่รักความก้าวหน้าจำเป็นจะต้องศึกษาหาความรู้ เพื่อปรับปรุงและเพิ่มสมรรถภาพในการทำงานของคนอย่างไม่หยุดยั้ง การอ่านหนังสือเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ ย่อมให้ประโยชน์แก่ผู้แสวงหา ทำให้ผู้อ่านมีความรู้ที่กว้างขวางทั้งส่วนตัวและงานที่ปฏิบัติได้

จากที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าจุดมุ่งหมายในการอ่านของบุคคลนั้นแยกได้ 2 ประการ คือ อ่านเพื่อการศึกษา ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความคิดใหม่ ๆ อีกประการหนึ่งคือ อ่านเพื่อการพักผ่อนและความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อความรื่นรมย์หรือพักผ่อนหย่อนใจ อย่างไรก็ตามการอ่านเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการนั้น ต้องอาศัยกระบวนการอ่านที่ดีด้วย จึงจะเกิดความเข้าใจและส่งผลให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ประสงค์

1.5 ความเข้าใจในการอ่านและการวัดความเข้าใจในการอ่าน

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ผู้ที่เป็นนักอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอ่านให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่อ่าน ซึ่งความเข้าใจในการอ่านนั้นมีผู้กล่าวถึงไว้ ดังนี้

บันลือ พฤกษ์วัน (2534 : 111-113) กล่าวคือ ความเข้าใจในการอ่านมีความลึกซึ้งซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1.5.1 ความเข้าใจในระดับคำ หมายถึง ความเข้าใจในข้อเท็จจริงจากสิ่งที่อ่าน (Factual level/reading the lines) เป็นความเข้าใจพื้นฐานที่ง่ายเพราะเมื่ออ่านแล้วก็ฝึกตอบคำถามที่มีคำตอบปรากฏจากข้อความที่อ่านตรงกับข้อเท็จจริงในเรื่องที่อ่าน คำถามที่ใช้ถามข้อเท็จจริงเป็นคำถามคืบ ๆ เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร เด็กผู้อ่านก็เลือกข้อความที่มีความหมายตรงกับคำถามนั้น ๆ มาตอบได้ง่ายเหมาะที่จะใช้ฝึกอ่านเบื้องต้น

1.5.2 ความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น หมายถึง มุ่งให้ผู้เรียนสามารถคิดหาเหตุผลวิเคราะห์เหตุผลจากเรื่องที่อ่าน และสรุปเรื่องที่อ่านได้โดยสังเกตจากลักษณะคำถามเช่น เหตุใด ทำไม อย่างไร เป็นต้น ผู้ตอบจะต้องคิดหาเหตุผลจากสภาพการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากเรื่องที่อ่าน (Interpretive or inference level/reading between the lines)

1.5.3 ความเข้าใจระดับสูงหรือลึกซึ้ง หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถใช้ความรู้พื้นฐานและความเป็นพหูสูต ตรวจสอบ พิสูจน์ และขังใจ เลือกตัดสินใจ ตลอดจนสามารถเสนอแนะแก้ไข

ข้อคิดพลาต หรือข้อบกพร่องของสิ่งที่อ่านได้ดี ถือว่าเป็นความเข้าใจในการอ่านระดับสูง (Evaluative or critical level/reading beyond the lines) ซึ่งมีคำถามหลายลักษณะ เช่น 1) ถามให้ประเมินตัวละคร ใครดี ใครชั่ว ดิอย่างใดไม่ดิอย่างใด 2) ให้เลือกแบบอย่างจากตัวละคร พร้อมด้วยเหตุผลของตน 3) สถานการณ์ความสมจริงของเรื่องเป็นไปได้หรือไม่ 4) คุณภาพของบทความความรู้ทางวิชาการ การใช้แหล่งอ้างอิงน่าเชื่อถือได้เพียงใด 5) ภาษาที่ใช้รูปประโยคเป็นอย่างไร ควรแก้ไขเรื่องราวอย่างไร ความเข้าใจในการอ่านขั้นนี้ เรียกว่า การอ่านอย่างพินิจการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณหรือไตร่ตรองโดยตรวจสอบหาความดีเด่น จุดบกพร่อง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก้ไขที่จะขจัดข้อบกพร่องนั้นได้ด้วย

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1984 : 27) ได้กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า เป็นกระบวนการค้นหาความสามารถในหลายระดับกล่าวคือ ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถทางภาษาในหลายระดับพร้อม ๆ กัน ตั้งแต่ระดับตัวอักษร ระดับคำ (Morphology) ไปจนถึงระดับโครงสร้างไวยากรณ์ (Syntactic) และระดับความหมาย (Semantic) นอกจากนั้นยังเป็นกระบวนการที่สร้างสมมติฐานเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านนั้นก็คือผู้อ่านที่อ่านได้อย่างคล่องแคล่วจะสามารถทำนายเรื่อง และอ้างอิงข้อมูลจากการอ่านนั้นได้ด้วย

กันนิง (Gunning, 1992 : 110) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นจุดประสงค์หลักของการอ่าน กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันขององค์ประกอบทั้ง 3 ประการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านคือ ผู้อ่าน เนื้อเรื่องเนื้อหาในเรื่องทีอ่าน ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านนั้นจะต้องนำองค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้มาพิจารณาด้วย

จากทีกล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านนั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบทั้งภายในตัวผู้อ่านและองค์ประกอบภายนอกตัวผู้อ่าน กล่าวคือ องค์ประกอบภายในตัวผู้อ่านก็ด้วย กระบวนการความคิดสติปัญญารวมทั้งประสบการณ์เดิมทีมีอยู่ในตัวผู้อ่าน ส่วนองค์ประกอบภายนอกตัวผู้อ่านคือ คำศัพท์ไวยากรณ์ รูปประโยค เนื้อหาสาระทีผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจตามจุดประสงค์ทีผู้เขียนสื่อออกมาทีนั่นเอง

การวัดความเข้าใจในการอ่าน สำหรับการวัดความเข้าใจในการอ่านนั้น ผู้เชี่ยวชาญทางด้านทดสอบหลายท่านเห็นพ้องกันว่า ควรทีจะคำนึงถึงองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเพื่อทีจะนำไปเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับความสามารถดังกล่าวซึ่งได้กล่าวไว้ ดังนี้

แฮร์ริส (Harris, 1969 : 59-60) กล่าวว่า การทดสอบความเข้าใจในการอ่านนั้น ควรให้ครอบคลุมความสามารถในการอ่าน 3 ด้าน ดังนี้คือ

1. ด้านภาษาและสัญลักษณ์ (Language and graphic symbols) ความสามารถในการ

ด้านนี้คือ ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำศัพท์จากบริบท เข้าใจระบบคำและโครงสร้างของประโยคจากลักษณะของภาษาเขียน เข้าใจข้อความยาว ๆ เข้าใจสัญลักษณ์ทางภาษา เช่น เครื่องหมายต่าง ๆ การย่อหน้า เป็นต้น

2. ด้านความคิด (Ideas) ความสามารถในการระบุดูจุดประสงค์ของผู้เขียน ความคิดสำคัญของข้อความที่อ่านสามารถเข้าใจความคิดย่อยที่มาสนับสนุน สามารถสรุป และอนุมานความจากสิ่งที่อ่าน

3. ด้านอารมณ์และลีลาของเนื้อหาที่อ่าน (Tone and style) ความสามารถในการบอกถึงทัศนคติของผู้เขียนต่อเรื่องที่อ่านและต่อผู้อ่าน เข้าใจอารมณ์ของเรื่อง สามารถระบุวิธี และแนวการเขียนของผู้เขียน

ฮีตัน (Heaton, 1975 : 104) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านซึ่งจะนำไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบไว้ว่าประกอบด้วย

1. ความสามารถในการแยกแยะความแตกต่างระหว่างตัวอักษรและความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร
2. ความสามารถในการอ่านและรู้ความหมายของคำ
3. ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำ หรือกลุ่มคำในบริบทนั้น ๆ
4. ความสามารถในการเข้าใจโครงสร้างประโยค
5. ความสามารถในการเข้าใจความหมายและการเรียงลำดับคำในประโยค
6. ความสามารถในการเห็นความสัมพันธ์ และการลำดับความคิดภายในบทอ่าน
7. ความสามารถในการเข้าใจอนุเจต คัดเลือกใจความสำคัญและใจความสนับสนุน
8. ความสามารถในการสรุปความ และอนุมานความ
9. ความสามารถในการอ่านเพื่อหารายละเอียดเฉพาะ
10. ความสามารถในการอ่านอย่างวิเคราะห์วิจารณ์

จะเห็นได้ว่าการวัดความเข้าใจในการอ่านนั้นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของความสามารถในหลาย ๆ ด้านสำหรับงานวิจัยนี้ จะวัดความเข้าใจในการอ่านที่เกี่ยวกับข้อที่ 1 ด้านภาษา และสัญลักษณ์ คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำศัพท์จากบริบทแล้วทำความเข้าใจได้ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และพื้นฐานความรู้ในทักษะการอ่านที่เหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. ทฤษฎีและแนวคิดทางการเรียนการสอนทักษะการอ่าน

2.1 ทฤษฎีแนวคิดในการสอนอ่าน

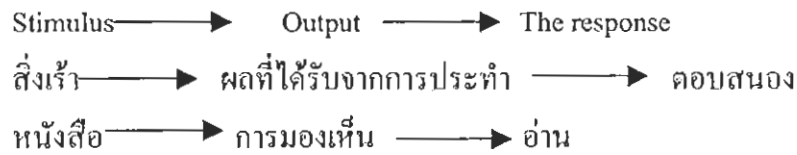
การอ่าน เป็นทักษะที่สำคัญมากทักษะหนึ่งนอกจากทักษะการฟัง การพูด และการเขียน ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (สุภัทธา อักษรานุเคราะห์, 2532 : 83) ดังนั้น แนวคิดทางการเรียนการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจึงอยู่บนพื้นฐานเดียวกันกับแนวคิดทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไป (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537 : 19) ได้ในแนวคิดพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ที่ต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎีและวิธีการต่าง ๆ มากมาย ทฤษฎี และวิธีการเหล่านี้ทำให้เกิดหลากหลายแนวความคิดและวิธีการสอนที่แตกต่างกันออกไป แนวความคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษที่ว่าด้วยหลักการสอนอ่านมีดังนี้ คือ

สรุปว่า หลักการสำคัญในการสอนอ่านที่ตรงกัน คือ การบูรณาการหลาย ๆ กลวิธีเข้าด้วยกันเพื่อให้สามารถตีความหมายของสิ่งที่อ่านออกมาให้ได้ แต่รายละเอียดที่ต่างกันขึ้นอยู่กับว่าผู้ใดยึดแนวคิดหรือทฤษฎีใดเป็นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยเห็นว่าหลักการสอนที่ดีนั้นผู้สอนควรมีการนำแนวการสอนต่างๆ มาบูรณาการเพื่อปรับใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนในระดับนั้น ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียนให้เกิดทักษะต่าง ๆ ที่พึงมีให้เกิดขึ้นกับนักเรียนต่อไป

2.2 แนวการสอนทักษะการสอนอ่านภาษาอังกฤษ

การอ่านเป็นกลไกและกระบวนการที่ซับซ้อน ดังที่ ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 24) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการสองกระบวนการได้แก่ 1) กระบวนการทางกายเมื่อร่างกายตอบสนองต่อสัญลักษณ์ที่สายตามองเห็น ซึ่งประกอบด้วยทักษะแห่งการเคลื่อนไหวต่าง ๆ มีการเคลื่อนไหวต่อสายตา เป็นต้น แล้วส่งผ่านข้อมูลที่ได้รับไปยังสมอง 2) กระบวนการทางสมอง ซึ่งความหมายต่าง ๆ ของสัญลักษณ์จะรับรู้และแปลความหมายในขณะที่สายตากวาดไปอย่างมีจังหวะตามเส้นบรรทัดของตัวอักษร ผัสสะต่าง ๆ จะรับรู้ และสมองก็แปลความหมายในทันทีทั้งกระบวนการทางกาย และกระบวนการทางสมองมีความสำคัญเท่าเทียมกัน กระบวนการทางสมองขึ้นอยู่กับกระบวนการทางกายเป็นอันมาก เพราะการรับรู้ทางสายตาเป็นการเริ่มต้นของกระบวนการในการอ่าน

กระบวนการอ่านตามแนวคิดของ ธวัชลักษณ์ บุญชะกาญจน (2525 : 27-28) กล่าวถึงความสัมพันธ์กัน ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงกระบวนการอ่านตามแนวคิดของ

ทีมา : จวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. 2525 : 27-28

ผลที่ได้รับจากการกระทำนี้ (Output) จะออกมาในรูปได้อ่านและแปลความหมายทางสมองซึ่งจะแบ่งขั้นตอนของผลที่ได้รับจากการกระทำ ดังนี้

1. การมองเห็น (Visual reception) ผู้อ่านจะมองเห็นสิ่งที่ตนอ่านสายตาจะเคลื่อนไหวอยู่ระหว่างบรรทัดของตัวพิมพ์ จะช่วยให้เกิดการตีความหมายนำไปสู่ Visual center ที่สมองความหมายที่ดีความนั้นจะออกมาในรูปของการรับรู้
2. การรับรู้ (Perception) เกิดจากการแปลอาการสัมผัสออกมาเป็นความหมายแต่ละคนมีการรับรู้ต่างกัน แม้ว่าจะมีการสัมผัสเหมือนกันและการรับรู้ของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องถูกต้องและเป็นจริงเสมอไปเนื่องจากสิ่งแวดล้อมและสิ่งเร้า ซึ่งทำให้การรับรู้เปลี่ยนไป
3. ความคิดรวบยอด (Concept) เมื่อรับรู้แล้วก็ส่งไปเก็บไว้ที่สมองซึ่งเปรียบเสมือนเป็นคลังเก็บสิ่งที่รับรู้ (Concept) การเก็บอาจเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบหรือไม่เป็นระเบียบ แล้วแต่วิธีที่จะเก็บของแต่ละบุคคล เมื่อต้องการใช้สมองก็จะเป็นผู้ส่งก่อนโดยจะต้องสำรวจในคลังเก็บเสียก่อนว่ามีอะไรที่จะใช้ แล้วจึงทำการสรุปเป็นข้อมูลเพื่อนำออกมาใช้ การสรุปข้อมูลของสมองเรียกว่าความคิดรวบยอด (Concept)
4. สร้างสัมพันธ์ในระดับสูง (Higher levels of association) การจำและการนำออกมาใช้ ซึ่งการนำออกมาใช้อย่างมีระเบียบและสามารถนำมาใช้ได้ตามต้องการโดยผู้อ่านนำออกมาใช้ ดังนี้
 - 4.1 สามารถจำความในการอ่านนั้นได้รู้แนวของผู้เขียน
 - 4.2 สามารถนำความรู้ ความคิด สรุปความคิดรวบยอดของผู้เขียนรวมเข้ากับประสบการณ์เดิม เกิดเป็นการหยั่งเห็นหยั่งรู้ (Insight) ในเรื่องใหม่ได้
 - 4.3 รู้จักตัดสินใจยอมรับ และตัดทิ้งแนวความคิดที่ได้รับมาให้ตรงตามความต้องการจากกลไกและกระบวนการอ่านที่สัมพันธ์กับกระบวนการทางสมองที่กล่าวมานั้น จึงเกี่ยวข้องกับทักษะในการอ่านด้วย ถ้าผู้อ่านไม่มีทักษะในการอ่านก็ไม่สามารถปรับประเด็นได้

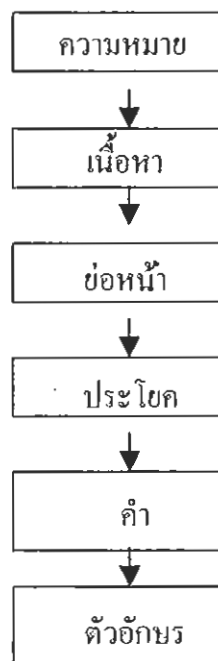

2.3 แนวการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

แนวการสอน (Approach) หมายถึง ทฤษฎีเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษาและการเรียนรู้ภาษาซึ่งจะนำมาใช้ในการสอนภาษาได้ ทฤษฎีเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับความรู้ทางภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และสังคมวิทยา ทฤษฎีการสอนจะช่วยเป็นแนวทางในการพิจารณาหาวิธีการสอน และเทคนิคการสอนเฉพาะอย่างให้สอดคล้องกัน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2531 : 26) ได้มีผู้คิดแนวการสอนอังกฤษเป็นภาษาแม่ ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ โดยยึดหลักตามแบบจำลองการอ่าน ดังนี้

1. แบบจำลองแบบกระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน (Bottom-up model of reading)

แบบจำลองการอ่านแบบนี้ เป็นการสอนที่เน้นเรื่องการอ่านคำ ความหมายของคำศัพท์มากกว่าเนื้อหาโดยรวม ครูที่ใช้รูปแบบการสอนแบบนี้เชื่อว่า ความแม่นยำในการอ่านคำ และการแปลความหมายของคำศัพท์ จะทำให้ผู้อ่านแปล และทำความเข้าใจความหมายโดยรวมได้ การสอนแบบนี้มักใช้กับเด็กเล็กหรือผู้อ่านระดับต้น ตามภาพประกอบ ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แสดงรูปแบบกระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน

ที่มา : Reutzel and Cooter. 1992 : 38

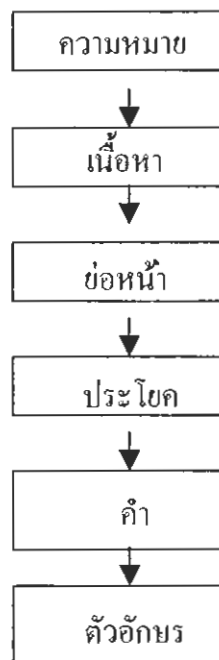

2.3 แนวการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

แนวการสอน (Approach) หมายถึง ทฤษฎีเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษาและการเรียนรู้ภาษาซึ่งจะนำมาใช้ในการสอนภาษาได้ ทฤษฎีเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับความรู้ทางภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และสังคมวิทยา ทฤษฎีการสอนจะช่วยเป็นแนวทางในการพิจารณาหาวิธีการสอน และเทคนิคการสอนเฉพาะอย่างให้สอดคล้องกัน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 26) ได้มีผู้คิดแนวการสอนอังกฤษเป็นภาษาแม่ ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ โดยยึดหลักตามแบบจำลองการอ่าน ดังนี้

1. แบบจำลองแบบกระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน (Bottom-up model of reading)

แบบจำลองการอ่านแบบนี้ เป็นการสอนที่เน้นเรื่องการอ่านคำ ความหมายของคำศัพท์มากกว่าเนื้อหาโดยรวม ครูที่ใช้รูปแบบการสอนแบบนี้เชื่อว่า ความแม่นยำในการอ่านคำ และการแปลความหมายของคำศัพท์ จะทำให้ผู้อ่านแปล และทำความเข้าใจความหมายโดยรวมได้ การสอนแบบนี้มักใช้กับเด็กเล็กหรือผู้อ่านระดับต้น ตามภาพประกอบ ดังนี้

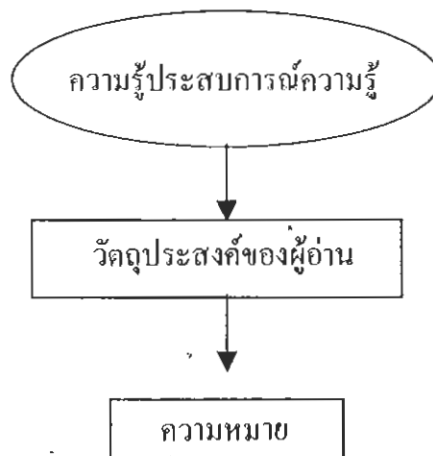

ภาพประกอบ 3 แสดงรูปแบบกระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน

กระบวนการอ่านตามนี้จะเกิดขึ้นจากซ้ายไปขวา โดยผู้อ่านจะไขรหัสจากตัวอักษรที่มองเห็นโดยอาศัยกฎเกณฑ์ทางด้านเสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ และความหมาย เปลี่ยนรูปตัวอักษรให้เป็นความหมายเก็บไว้ในความทรงจำ นอกจากนี้ลักษณะในการเปลี่ยนแปลงข้อมูลจะเป็นในลักษณะจากฐานสู่ยอด คือจากข้อมูลในระดับพื้นฐานที่เกี่ยวกับตัวอักษรจะไปสู่คำและประโยค ซึ่งเป็นข้อมูลในระดับสูง จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในระดับยอดสู่ฐานแม้ว่าแบบจำลองนี้จะให้ความรู้เกี่ยวกับการกวาดสายตาในการอ่าน แต่ไม่ได้กล่าวถึงความเข้าใจในระดับสูง เช่น การใช้ความรู้หลังประสบการณ์เดิมในการตีความหมายของประโยคเลย

2. แบบจำลองการอ่านแบบกระบวนการอ่านจากบนลงล่าง (Top-down model of reading) แบบการอ่านนี้ เป็นการสอนที่เริ่มจากการแนะนำการใช้กลวิธีการควบคุมการเรียนรู้การวิเคราะห์ข้อความต่อเนื่อง โครงสร้างทางภาษา และคำศัพท์ตามลำดับ ครูที่ใช้รูปแบบการสอนแบบนี้มีความสามารถในการคาดเดาความหมายของเนื้อหาโดยรวมได้มากกว่า และแม่นยำกว่าตามภาพประกอบ ดังนี้

ภาพประกอบ 4 แสดงรูปแบบกระบวนการอ่านจากบนลงล่าง

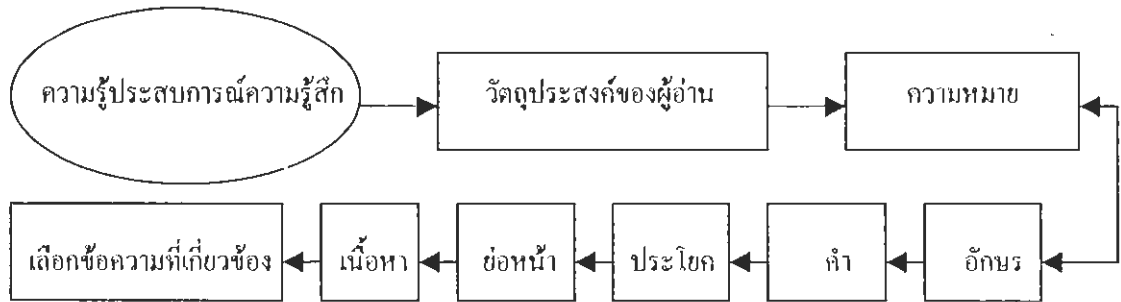
ที่มา : Reutzel and Cooter. 1992 : 36

แบบจำลองการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive approach)

แบบจำลองการอ่านนี้ได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema theory) ซึ่งเน้นความสำคัญของประสบการณ์และความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่

แบบจำลองการอ่านแบบนี้ เป็นการสอนที่ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของการอ่านทั้งหมดเท่า ๆ กัน มุ่งให้ผู้อ่านคาดเดาความหมายโดยรวมของเนื้อเรื่องได้ โดยใช้กระบวนการอ่านและองค์ประกอบต่าง ๆ ในการอ่านอย่างเป็นอัตโนมัติ ตามภาพประกอบ ดังนี้

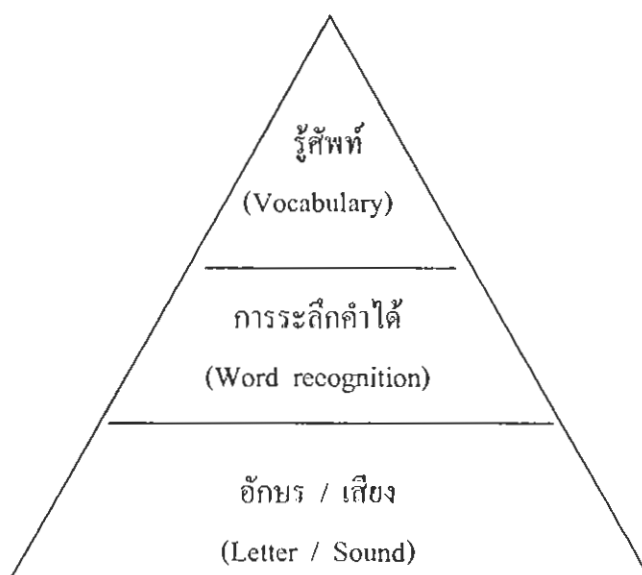
ภาพประกอบ 5 แสดงรูปแบบกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์

ที่มา : Reutzel and Cooter. 1992 : 39

แบบจำลองอ่านแบบปฏิสัมพันธ์นี้ไม่ได้เน้นเฉพาะการประมวลความจากข้อมูลระดับพื้นฐานไปสู่ข้อมูลในระดับสูง (Bottom - up processing) หรือการประมวลความจากข้อมูลระดับสูงไปสู่ข้อมูลระดับพื้นฐาน (Top - down processing) ใดๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่จะเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้งในระดับพื้นฐานไปสู่ระดับสูงและจากระดับสูงมาสู่ระดับพื้นฐาน

2.3.1 แนวการสอนอ่านแบบจุดทักษะ (Subskill approach) หรือ แนวการสอนที่เน้นการออกเสียง (Phonic approach)

แนวการสอนแบบนี้ เป็นแนวการสอนที่นิยมใช้ในการสอนอ่านระยะเริ่มต้น ได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เน้นพฤติกรรม หรือการสร้างสมนิสัย (Behaviorist theory) เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาโดยการเลียนแบบ หรือทำอะไรซ้ำ ๆ โดยไม่ต้องคิด แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนอ่านควรเน้นจากจุดย่อยมาสู่จุดใหญ่ ผู้เรียนควรเรียนทักษะจากระดับต่ำก่อนที่จะเรียนทักษะในระดับสูง ดังภาพประกอบต่อไป นี้ ผู้อ่านจะต้องสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะ คำ ก่อนที่จะสะกดคำ และรู้ความหมายของคำ

ภาพประกอบ 6 แนวการสอนอ่านแบบจุดทักษะ

ที่มา : Reutzel and Cooter. 1992 : 39

2.3.2 แนวการสอนอ่านแบบเน้นทักษะ (Skill approach)

แนวการสอนแบบนี้ เป็นการสอนที่ยังคงยึดการสอนโดยแบ่งส่วนย่อยของภาษาเช่นกัน เสียงและคำถือว่ามีความสำคัญที่สุด การสอนยึดหลักความสัมพันธ์ระหว่างเสียง และพยัญชนะเป็นหลักโดยเริ่มสอนการออกเสียง ทราบความหมายของคำ และทำความเข้าใจคำศัพท์ โดยผู้อ่านยึดพจนานุกรมเป็นหลักในการค้นคว้าหาความหมายเมื่อพบคำใหม่ ๆ ระบบแบบแผนสัญลักษณ์ภาษา (Language cues) ทั้ง 3 ระบบจะได้รับการสอนโดยละเอียด ได้แก่ ระบบสัญลักษณ์ทางภาษา (Grapho-phonetic system) ระบบโครงสร้างไวยากรณ์ (Syntactic system) และระบบความหมายทางภาษา (Semantic system) หลังจากการสอนระดับคำ ก็จะสอนประโยคและข้อความโดยเน้นให้เข้าใจความหมายประโยคบทอ่านที่คัดเลือกมาได้รับการดัดแปลงให้ง่ายหรือ ตรงกับจุดประสงค์ในการสอน แนวการสอนแบบนี้ประกอบด้วยสัดส่วนของทักษะการออกเสียง (Phonics) คำศัพท์ (Vocabulary) และความเข้าใจ (Comprehension) ในปริมาณที่เท่า ๆ กัน (Reutzel and Cooter. 1992 : 39)

2.3.3 แนวการสอนอ่านแบบฟัง-พูด (Audiolingualism)

แนวการสอนแบบฟัง-พูดนี้คล้ายกับแนวการสอนแบบจุดทักษะ เน้นภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน เพื่อให้นักเรียนพูดภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว บทอ่านจึงเสมือนสิ่งที่เสริมแรงในการเรียนโครงสร้าง

ภาษาและศัพท์ ซึ่งช่วยให้ผู้คิดได้ดีขึ้นเท่านั้น แนวการสอนแบบนี้จึงเริ่มด้วยบทสนทนาและการฝึก ศัพท์โครงสร้างภาษา จากนั้นจึงอ่านเนื้อเรื่องที่สอนศัพท์ หรือโครงสร้างไวยากรณ์ เพื่อซ้ำหรือ เสริมสิ่งที่ได้ฝึกพูดไปแล้ว มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น Aural-oral method, oral linguistic method หรือ Aural-oral approach (Reutzel and Cooter. 1992 : 39)

2.3.4 แนวการสอนอ่านแบบมหภาค (Whole language approach)

แนวการสอนแบบนี้ เป็นแนวการสอนที่เน้นกระบวนการอ่านจากบนลงล่าง เช่น การ อ่านเพื่อจับใจความสำคัญหรือหาความหมาย การอ่านไม่เพียงแต่เป็นการไขรหัสทางภาษา (Decoding) เท่านั้น แต่ผู้อ่านต้องพยายามสร้างความหมายจากเรื่องที่อ่าน โดยใช้ตัวชี้แนะด้านต่าง ๆ เช่น ด้าน ไวยากรณ์ (Grammar) ความรู้เดิม (Prior knowledge) หรือบริบทของสถานการณ์ต่าง ๆ (Context of situation) ในการทำนายความหมาย (Semantic) ระบบย่อย (Reutzel and Cooter. 1992 : 39)

2.3.5 แนวการสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach)

แนวการสอนแบบนี้ เป็นแนวการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการอ่านจากบนลงล่างคล้าย กันกับแนวการสอนอ่านแบบมหภาค ในกระบวนการอ่านเพื่อการสื่อสารนี้ ผู้อ่านต้องใช้ความรู้เดิมที่มีจากการเดาเนื้อหาของบทอ่าน โดยพยายามสรุปความหมายหรือใจความสำคัญ หน้าที่ทางภาษา จุดประสงค์ของบทอ่านก่อนที่จะพยายามทำความเข้าใจกับรายละเอียด เช่น การเดาศัพท์ยาก ๆ ใน บทอ่านซึ่งเป็นเอกสารจริง ลักษณะของแบบฝึกอ่านไม่ควรมุ่งที่จะทดสอบความเข้าใจในการอ่าน หรือ เป็นการตอบคำถามท้ายบทเพียงอย่างเดียว ควรมีกิจกรรมทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น การเติม ข้อมูลที่ขาดหายไป (Information gap) การอ่านเพื่อแก้ปัญหา (Problem solving) หรือแม้กระทั่ง การอ่านเพื่อถ่ายโอนข้อมูล (Information transfer) ที่สำคัญการสอนทักษะอ่านเพื่อการสื่อสารไม่ควร แยกจากทักษะอื่น (Reutzel and Cooter. 1992 : 39)

2.3.6 แนวการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive approach)

แนวการสอนนี้ ประกอบด้วยกระบวนการ 5 อย่าง (วิสาข์ จิตวิวัฒน์. 2541 : 60) ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการอ่านในระดับจุลภาค (Microprocess) คือ กระบวนการที่ผู้อ่านกวาด สายตาอ่านคำในบทอ่าน แล้วจัดกลุ่มคำให้เป็นวลีที่มีความหมาย และคัดเลือกที่จะจดจำหน่วย ความคิดใดในการจัดกลุ่มนี้ ผู้อ่านต้องมีความรู้เดิมเกี่ยวกับโครงสร้างของภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี
2. กระบวนการอ่านบูรณาการ (Integrative process) คือ กระบวนการที่ผู้อ่านทำ ความเข้าใจและอนุมานความสัมพันธ์ระหว่างอนุประโยค หรือประโยคต่าง ๆ ในบทอ่าน
3. กระบวนการอ่านในระดับมหภาค (Macroprocess) คือ กระบวนการที่ผู้อ่านสามารถ สรุปใจความสำคัญของบทอ่านโดยการสังเคราะห์ และจัดเรียบเรียงหน่วยความคิดจากบทอ่านว่า

หน่วยความคิดใดเป็นใจความสำคัญ หน่วยความคิดใดเป็นรายละเอียด

4. กระบวนการอ่านขยายความ (Elaborative process) เป็นกระบวนการอ่านที่ผู้อ่านใช้ความคิดในระดับสูงที่ช่วยให้จดจำได้ดี ประกอบด้วย การทำนายความ (Prediction) การสร้างมโนภาพ (Mental imagery) การสนองตอบทางอารมณ์ (Affective responses) และการสนองตอบโดยใช้ความคิดในระดับสูง

5. กระบวนการอภิปราย (Metacognitive process) คือ กระบวนการที่ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของตนเอง เช่น รู้ว่าตนเองเข้าใจหรือไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และสามารถควบคุมกระบวนการความรู้ความเข้าใจของตนเองได้

จากแนวการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษต่าง ๆ นั้นนับว่ามีมากมายหลายประเภท ซึ่งจากการศึกษาแนวการสอนในรูปแบบต่าง ๆ นั้น ทุกทักษะจะมุ่งเน้นถึงกระบวนการอ่านเพื่อให้ผู้อ่านใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมในการนำมาอ่านและสรุปใจความสำคัญเพื่อนำไปสู่การอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งจากแนวการสอนดังกล่าวจึงนำมาสู่รูปแบบวิธีการสอนที่ผู้วิจัยจะนำมาใช้ในการทดลองในครั้งนี้คือการสอนอ่านวิธี Directed Reading - Thinking Activity (DR-TA) และวิธีการตั้งคำถาม ซึ่งวิธีการสอนทั้ง 2 วิธีนี้เป็นวิธีการสอนที่ใช้หลักการเดียวกับแนวการสอนในทำหะที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

3. วิธีสอนแบบ Directed Reading - Thinking Activity (DR-TA)

DR-TA เป็นวิธีสอนที่พัฒนาขึ้นโดย สตอเฟอร์ (Stauffer, 1975 : 96) ซึ่งมีแนวความคิดว่าการอ่าน คือ กระบวนการคิด ที่ต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเข้ามาเชื่อมโยงกับความคิดของผู้เขียน การเชื่อมโยงนี้เริ่มด้วยการตั้งสมมติฐานโดยใช้ความคิดของผู้อ่านเองคาดเดาเนื้อหา จากนั้นจึงอ่านเพื่อหาข้อมูลและตรวจสอบการคาดเดา กระบวนการเชื่อมโยงระหว่างความคิดของผู้อ่านกับความคิดของผู้เขียนนี้จะสิ้นสุดลงด้วยการสรุปว่าผู้อ่านคาดเดาถูกต้องหรือไม่

วิธีสอนแบบ DR-TA นี้ มีแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนภาษาที่เป็นพื้นฐานมาจากการเน้นประสบการณ์ ดังนี้

1. ผู้เรียนคิดได้ - จากประสบการณ์เพียงเล็กน้อยที่เด็กได้รับ และด้วยความสามารถทางภาษาที่ติดตัวมา ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น หรือคาดเดาไปถึงสถานการณ์อื่น ๆ ได้ โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอด

2. ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีจุดหมาย - ผู้เรียนสามารถคาดเดา วางแผน ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ และจดจำได้

3. ผู้เรียนตรวจสอบได้ - ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสถานการณ์ จดรายละเอียด สร้าง

ความสัมพันธ์ ถามคำถาม ประมวลความคิด และสร้างแนวความคิดใหม่

4. ผู้เรียนใช้ประสบการณ์และความรู้ได้- ผู้เรียนระลึกถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องจดจำสาระที่เรียนไปแล้ว รู้จักแยกแยะและสร้างความสัมพันธ์

5. ผู้เรียนกลั่นกรองข้อเท็จจริง และอนุมานความได้- ผู้เรียนสามารถพิจารณาสถานการณ์ความรู้ที่ต่าง ๆ ที่เกิดพร้อมกันได้

6. นักเรียนตัดสินใจได้- นักเรียนสามารถแยกแยะเรื่องถูก - ผิด ความยุติธรรม-อยุติธรรม ใช่ - ไม่ใช่ สำเร็จ - ไม่สำเร็จ

7. ผู้เรียนเกิดอารมณ์ร่วมได้- ถ้าผู้เรียนรู้สึกมีส่วนร่วมในสถานการณ์หนึ่งผู้เรียนสามารถเกิดอารมณ์ตามสถานการณ์นั้นได้

8. ผู้เรียนมีความสนใจ- ผู้เรียนจะพูดตรง ๆ ว่า ชอบหรือไม่ชอบ ต้องการหรือไม่ต้องการ

9. ผู้เรียนเรียนรู้ได้- ไม่มีความแตกต่างในการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้ใหญ่ นอกจากการอ้างถึงแรงจูงใจและประสบการณ์

10. ผู้เรียนสามารถประยุกต์ได้- มีงานวิจัยแสดงว่าเมื่อผู้เรียนสามารถเล่นสื่ออย่างหนึ่งได้ เขาก็สามารถประยุกต์วิธีการเล่นเข้ากับสื่ออย่างอื่นได้

11. ผู้เรียนเข้าใจได้- ความเข้าใจของผู้เรียนขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่มาจากความต้องการจากประสบการณ์เดิม จากความรู้สึกมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำกิจกรรม เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ การประเมินผลการกระทำ

แนวความคิดดังกล่าวเป็นที่มาของวิธีการสอนอ่านแบบ DR-TA ที่ฝึกกระบวนการคิดและการใช้ภาษาตามธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วย การฝึกการคาดเดาเนื้อหาล่วงหน้าเพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ฝึกการกลั่นกรอง ข้อมูล โดยเฉพาะการจัดนักเรียนเป็นกลุ่มแบบคละความสามารถจะทำให้วิธีนี้ประสบผลสำเร็จได้มากที่สุด (Stauffer, 1975 : 96)

นอกจากนี้ เชพเพิร์ด (Shepherd, 1978 : 217) ได้แนะนำว่า การสอนอ่านด้วยวิธีนี้เป็นความพยายามที่จะช่วยผู้อ่านให้มีความสามารถในการ

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน
2. กลั่นกรอง ทำความเข้าใจ และเลือกรับข้อมูล
3. ตรวจสอบสื่อที่อ่านจากวัตถุประสงค์ในการอ่านที่ตั้งไว้
4. ชับซึ้งการตัดสินใจไว้ชั่วคราว
5. ตัดสินใจข้อมูลที่รวบรวมได้จากการอ่าน

เทอร์นีย์, ริดเดนซ์ และดิชเนอร์ (Tierney, Readence and Dishner. 1995 : 115) ได้กล่าวถึงวิธีสอนแบบ DR-TA ไว้ว่าวิธีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณฝึกการคิดทบทวน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่รู้จักคิด เรียนรู้ และทดสอบ วิธีนี้ใช้กับการสอนอ่านระดับใดก็ได้ ทั้งการสอนเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล เป็นวิธีสอนที่ประกอบด้วย กระบวนการที่เป็นวงจร และผลผลิต

กระบวนการที่เป็นวงจร คือ กำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน กำหนดอัตราเร็วในการอ่าน อ่านเพื่อตรวจสอบวัตถุประสงค์ หยุดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ จากนั้นจึงเริ่มต้นใหม่ตามวัตถุประสงค์เดิมหรือกำหนดวัตถุประสงค์ใหม่

ผลผลิต คือ กระบวนการคิด และแนวความคิดของนักเรียนที่กว้างขวางและประณีตมากขึ้น ขั้นตอนการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA (Stauffer. 1975 : 96)

1. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน โดย

1.1 ใช้ตัวชี้แนะต่าง ๆ เช่น ชื่อเรื่อง รูปภาพ แผนที่ กราฟ

1.2 ใช้ประเภทของสื่อเพื่อคาดเดาเนื้อหา

1.3 กำหนดวัตถุประสงค์โดยใช้ประสบการณ์ ความสามารถ ความสนใจ และ

ความต้องการของกลุ่ม

2. ขั้นแนะนำอัตราเร็วในการอ่านที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และสื่อ

2.1 อ่านกร่าว ๆ (Skimming) - อ่านโดยกวาดสายตารวดเร็ว

2.2 อ่านข้าม (Scanning) - อ่านเฉพาะส่วนอย่างละเอียด

2.3 อ่านเพื่อศึกษา (Study) - อ่านซ้ำเพื่อพิจารณาเนื้อหา

3. ขั้นสังเกตการอ่าน

3.1 สังเกตการใช้อัตราเร็วในการอ่าน

3.2 สังเกตการขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ การสรุปแนว

ความคิดรวบยอด การอ่านซ้ำ (อ่านในใจ หรือการอ่านออกเสียง)

3.3 เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัยเรื่องความหมายของคำศัพท์ ครูควรให้ความช่วยเหลือทันทีโดยแนะนำให้ให้นักเรียนใช้ตัวชี้แนะ

4. ขั้นพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน

4.1 ตรวจสอบวัตถุประสงค์

4.2 ยืนยันหรือแก้ไขวัตถุประสงค์

4.3 นักเรียนอาจต้องการแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม

4.4 พัฒนาแนวความคิดรวบยอด

5. ชั้นกิจกรรมเสริม เช่น อภิปราย แบบฝึกหัดอ่านเพิ่มเติม เรียนเพิ่ม ฝึกเขียน เพื่อเสริมทักษะทางการอ่านในเรื่องต่อไปนี้

5.1 การคาดเดา

5.2 การสรุปข้อมูลโดยใช้ภาษาของตัวเอง

5.3 ความมีเหตุผล โดยการอนุมานความ และการหาข้อมูลสนับสนุน

5.4 การหาความหมายของคำศัพท์ โดยการใช้รูปภาพ บริบทของภาษา โครงสร้าง

ทางภาษา และพจนานุกรม

ต่อมา เทอร์นีย์, รีดเคนซ์ และคิชเนอร์ (Teimey, Readence and Dishner. 1995 : 115) ได้ปรับปรุงการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA ขึ้นใหม่ โดยแบ่งการสอนออกเป็น 2 ช่วงหลัก ดังนี้

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด (Directing the reading-thinking process)

1. คาดเดา

1.1 เมื่อนักเรียนแต่ละคนได้รับเรื่องแล้ว ครูบอกให้นักเรียนอ่านชื่อเรื่อง และ/หรือ ดูรูปภาพในหน้าแรก แล้วถามคำถามนำ เช่น นักเรียนคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร นักเรียนคิดว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไร จะเกิดอะไรขึ้น นักเรียนเห็นด้วยกับความคิดเห็นข้อใดของเพื่อน ๆ เป็นต้น

ครูควรกระตุ้นให้มีการอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดเดาของเพื่อน ๆ เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน

1.2 ในระหว่างขั้นตอนที่ 1.1 ถ้านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ ครูแนะนำให้ให้นักเรียนพยายามใช้กลยุทธ์เหล่านี้ นักเรียนควรจะพยายามหาความหมายของคำศัพท์ด้วยตนเองเสียก่อนก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากครู และครูก็ควรให้โอกาสแก่นักเรียนด้วยเช่นกัน

2. อ่านในใจ

2.1 นักเรียนอ่านเรื่องในใจเพื่อตรวจสอบการคาดเดา ครูควรสังเกตการกระทำของนักเรียนให้แน่ใจว่านักเรียนนักเรียนได้อ่านเพื่อความเข้าใจ และคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา โดยที่ครูไม่ควรบอกความหมายของคำศัพท์ให้แก่เด็กก่อน

3. การตรวจสอบ

3.1 เมื่อนักเรียนอ่านส่วนแรกเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนปิดเรื่องที่อ่านแล้วเริ่มต้นทดสอบความเข้าใจ อาจใช้คำถาม เช่น นักเรียนคิดถูกไหม ตอนนี้นักเรียนคิดว่าอย่างไรคำถามเช่นนี้จะช่วยให้นักเรียนได้มีการตรวจสอบการคาดเดา และครูอาจให้นักเรียนอ่านออกเสียงประโยคที่เป็นการยืนยันความคิดของตนเองให้เพื่อน ๆ ฟัง

4. เริ่มต้นการคาดเดาในส่วนต่อไป

นักเรียนอ่านเรื่องในส่วนต่อไป และใช้กระบวนการอ่านตามขั้นตอนเดิมนักเรียนจะได้ข้อมูลมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้การคาดเดาในตอนแรกที่กว้างและแตกกระจายมากเกินไปเริ่มแคบลง และรวมเป็นประเด็นที่ชัดเจนมากขึ้น

ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น (Fundamental skill training)

เป็นการตรวจสอบเรื่องซ้ำ ตรวจสอบคำ วลี รูปภาพ หรือแผนภูมิ เพื่อเป็นการพัฒนาอย่างมีระบบ และเป็นการรวบรวมข้อมูลการอ่านและคิดของผู้อ่านเองเข้ากับทักษะการอ่านอื่น ๆ ซึ่งอาจรวมถึงการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ การใช้การวิเคราะห์ระบบ การจัดและพัฒนาความคิดรวบยอด ความสามารถในการสังเกต และย้อนกลับ

จะเห็นได้ว่าการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA มุ่งฝึกการคาดเดาเพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการอ่าน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ซึ่งจากการค้นคว้าของผู้วิจัยทำให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคาดเดา และบทอ่าน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการปรับปรุงวิธีการสอนอ่านที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

คาดเดา (Predict)

เป็นการทำนายล่วงหน้า โดยใช้ความรู้หรือใช้การอ้างอิงจากข้อเท็จจริง หรือจากประสบการณ์ การคาดเดาจะช่วยลดประมาณข้อมูลที่มีมากเกินไป ถ้าไม่มีการคาดเดาว่าเนื้อหาต่อไปจะเป็นอย่างไร ผู้อ่านจะต้องอ่านข้อมูลใหม่อยู่ตลอดเวลา ซึ่งในการอ่านที่ไม่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้อ่านจะจ้องมองเฉพาะตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ตรงหน้า ทำให้ไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเนื้อหาต่อไปจะเป็นอย่างไร และผู้อ่านก็จะมัวงุนงงอยู่กับข้อมูลใหม่ เพราะไม่ได้เตรียมความคิดมาก่อน แต่การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้นสายตาจะกวาดไปก่อนความคิด เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่จำเป็นต่อการทำความเข้าใจ นอกจากนี้ผู้อ่านที่ดีจะเตรียมความคิด จิตใจ ให้พร้อมรับข้อมูลใหม่ที่จะอ่านต่อไป และถ้าการอ่าน คือ เกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาซึ่งผู้อ่านจะต้องคาดเดาและอ่านอย่างรวดเร็ว ๆ เพื่อตรวจสอบการคาดเดานั้น แสดงว่ายิ่งคาดเดาได้แม่นยำเท่าไร กระบวนการอ่านก็ยิ่งมีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น และถ้าผู้อ่านมีความรู้ทางภาษา รู้จักการจัดสรรข้อมูล รู้เกี่ยวกับการจัดสรรข้อมูล รู้เกี่ยวกับเรื่องที่ทำนานมากเท่าไร การคาดเดาก็ยิ่งแม่นยำมากขึ้นเท่านั้น

นิโคล (Nicole. 1983 : 225-228) ที่ได้ทำการทดลองใช้เทคนิคการคาดเดาเพื่อช่วยเพิ่มความสนใจ และทำความเข้าใจในการเรียนเนื้อหาเชิงวิชาการ โดยให้นักเรียนฝึกคาดเดาเนื้อหา ก่อนการอ่าน หรือชมสารคดีผลปรากฏว่า นักเรียนที่ใช้เทคนิคดังกล่าวอ่านหรือชมสารคดีด้วยความตั้งใจ เพราะต้องการจะหาข้อมูลเพื่อยืนยันการคาดเดาของตนเอง ซึ่งในการทดลองนี้ ครูได้

จัดทำคู่มือช่วยการคาดเดาไว้ฝึกนักเรียน 2 แบบ คือ คู่มือแบบที่เป็นทางการ (Formal predict guide) ซึ่งจะมีข้อความที่ครูเขียนการคาดเดาใจความสำคัญของเนื้อหาไว้ให้นักเรียนเลือก และคู่มือแบบไม่เป็นทางการ (Informal prediction guide) ที่นักเรียนจะต้องเขียนการคาดเดาใจความสำคัญของเนื้อหาที่จะอ่านแต่ละส่วนด้วยตนเอง ซึ่งแบบที่ 2 นี้ จะลดบทบาทการคิดและการทำงานของครูลงไป แต่ขณะเดียวกันก็จะเพิ่มประสิทธิภาพในการคิด และการทำงานของนักเรียนให้มากขึ้น นิโคลยังได้ให้ข้อคิดเพิ่มเติมไว้ว่า เทคนิคการคาดเดาเป็นเทคนิคง่าย ๆ ธรรมดา อย่างมีประสิทธิภาพสูงที่จะส่งเสริมการเรียนรู้เนื้อหาเชิงวิชาการให้แก่ นักเรียนได้

แฮกการ์ด (Haggard. 1988 : 526-533) ได้แนะนำไว้ว่า ครูควรใช้คำถาม 2 ประเภท คือ

1. คำถามที่ต้องการคำตอบที่เป็นการเก็ง หรือคาดเดา เช่น

With a title like that, what do you think the story will be about?

Now what do you think?

What do you think will happen?

What do you think will happen next?

2. คำถามที่ต้องการคำตอบที่เป็นการสรุป หรือเป็นข้อมูลสนับสนุน เช่น

What makes you say that?

Why?

How do you know that?

สรุปได้ว่าการคาดเดาเป็นเทคนิคง่าย ๆ แต่มีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเทคนิคที่ครูสามารถฝึกนักเรียนให้ใช้จนเกิดเป็นนิสัยในการอ่านได้ การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้จัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น ส่วน ๆ และเตรียมการคาดเดาไว้ นักเรียนจะเขียนการคาดเดาเนื้อหาที่กำลังจะอ่านลงไป ในกรอบการคาดเดา จากนั้นจึงเขียนสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาที่อ่านลงไป ในกรอบที่อยู่คอนท้ายของเนื้อหาส่วนนั้น โดยครูจะเตรียมคำถามเพื่อช่วยการคาดเดาเนื้อหาไว้กรอบการคาดเดาที่อยู่ตอนบนของเนื้อหาในแต่ละส่วน เมื่อทำการทดลองไปแล้วประมาณ 8 คาบ นักเรียนจะต้องเขียนการคาดเดาเนื้อหาลงไป ในกรอบด้วยตนเองในรูปแบบแผนภูมิโครงสร้าง เพื่อเป็นการสรุปสาระสำคัญของเนื้อเรื่องที่อ่าน

บทอ่าน (Text)

บทอ่านที่จะนำมาใช้ฝึกการอ่านให้แก่ นักเรียนนั้น นอกจากจะต้องเป็นบทอ่านที่มีโครงสร้างทางภาษาใกล้เคียงกับสื่อของจริงที่นักเรียนจะพบได้ในชีวิตประจำวัน มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว รูปแบบของงานเขียน

ที่นำมาเป็นบทอ่านให้แก่แก่นักเรียนนั้นจะเป็นงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ตรงกับเป้าหมายที่ผู้วิจัยต้องการที่จะให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในทักษะการอ่าน และตรงกับจุดประสงค์และวัตถุประสงค์ในการอ่าน

รูปแบบของงานเขียนที่นักเรียนมักจะพบได้ในการเรียน และในชีวิตประจำวันแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลัก คือ งานเขียนแบบพรรณนา (Narrative text) และงานเขียนแบบแสดงความคิดเห็น (Epository text)

งานเขียนแบบพรรณนา เป็นรูปของงานเขียนที่นักเรียนคุ้นเคยมากที่สุด งานเขียนประเภทนี้ประกอบไปด้วยฉาก หรือเรื่องราว แก่โครงเรื่อง (Plot) ตัวละคร (Character) และปมปัญหา (Conflict) ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นโครงสร้างที่เรียงกันเป็นแนวเส้นตรง (Linear) และสัมพันธ์กันมุ่งไปสู่ใจความสำคัญของการเล่าเรื่องที่มีประเด็นเดียวกัน บทอ่านที่เป็นงานเขียนพรรณนาที่นักเรียนพบในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ความบันเทิง มีประเด็นของเนื้อหาที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ นักเรียนไม่จำเป็นต้องจดจำสาระของเรื่องให้ได้ยู่ตลอดเวลา (Savage. 1994 : 174)

ส่วนงานเขียนแบบแสดงความคิดเห็น มักปรากฏอยู่ในหนังสือเรียนวิชาต่าง ๆ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์ในชีวิตประจำวันที่นักเรียนจะศึกษาค้นคว้า และจดจำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต เป็นงานเขียนที่มีโครงสร้างสลับซับซ้อน มุ่งบรรยาย หรืออธิบายข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ข้อโต้แย้ง ที่อาจมีอยู่หลายประเด็นหลายส่วนในงานเขียนเพียงหนึ่งเรื่อง ซึ่งโดยทั่วไปสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ แบบแสดงรายการ (Enumeration) แบบลำดับเวลา (Time order) แบบเปรียบเทียบ-ขัดแย้ง (Comparison-contrast) แบบแสดงเหตุ-ผล (Cause-effect) (Savage. 1994 : 225) ดังคำอธิบายเพิ่มเติมต่อไปนี้

โครงสร้างแบบแสดงรายการ (Enumeration)

มักจะพบได้มากที่สุดหนังสือเรียน เป็นการเขียนแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องเกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคการอ่านเพื่อความเข้าใจ หาใจความหลัก และใจความรอง ซึ่งใจความหลักจะมีคำนิยาม อธิบาย ขยายเพิ่มเติมโดยข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏในบทอ่าน

ตัวอย่าง

The biggest shark is the whale shark. It is longer than a bus. The whale shark has three thousand teeth. But it will never bite you. It eats only tiny shrimp and fish. The whale shark is very gentle. A diver can even hitch a ride on its back.

โครงสร้างแบบลำดับเหตุการณ์ (Time order)

เป็นโครงสร้างที่แสดงข้อเท็จจริง หรือเหตุการณ์ตามลำดับเวลาที่ปรากฏขึ้น หรือเป็นไปตามขั้นตอน ตัวอย่าง

Do you know how to make bread is similar to the way a baking factory makes many loaves. At a large factory, the flour is mixed with water and yeast. The three items are mixed together to make dough. Milk, salt and more flour and water may be added. The dough is put in a warm room. The heat sets off an action in the yeast that makes the dough rise to a larger size. Finally the dough is formed into loaves and put into pans. At last, it is baked.

โครงสร้างแบบเปรียบเทียบ-ขัดแย้ง (Comparison-contrast)

เป็นการจัดระบบข้อเท็จจริง และแนวความคิดที่เหมือนและแตกต่างกัน ตัวอย่าง

The environment of a valley is different from the environment of a mountain top. In a valley, summer days are warm. Squirrels chatter in the tall trees. Birds sing. On the top of a mountain, the air is cold. Even in summer, there is often snow on the ground. Strong winds blow. A mountain top has a cold climate.

โครงสร้างแบบแสดงเหตุ-ผล (Cause-effect)

เป็นโครงสร้างที่เป็นการจัดลำดับความสัมพันธ์ของเหตุและผล บางครั้งก็จะจัดอยู่ในรูปแบบของปัญหา-ข้อแก้ไข ที่แสดงถึงพัฒนาการของปัญหาและแนวทางแก้ไขที่มีความสัมพันธ์ของเหตุ-ผล

ตัวอย่าง

Alcohol slows down the nervous system. The nervous system controls the whole body. Too much alcohol makes people lose control over their bodies. It makes them clumsy and unable to walk in a straight line. The alcohol can make them see things as a blur. They cannot tell how far away things are. They may crash into things when they try to walk.

งานเขียนทั้ง 2 ประเภทต้องการกลวิธีการคาดเดาเนื้อหาล่วงหน้า ระดับความคิด และระดับทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของงานเขียนและวัตถุประสงค์ในการอ่านงานเขียนนั้น ๆ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการพัฒนาความสามารถในการอ่าน ด้วยการให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านอย่างมีวัตถุประสงค์ โดยใช้วิธีการการคาดเดาเนื้อหาล่วงหน้า และต้องการให้นักเรียน นำกลวิธีดังกล่าวไปใช้ได้กับการอ่านหนังสือเรียนรายวิชาต่าง ๆ และสื่อพิมพ์ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้มักเป็นงานเขียนแบบแสดงความคิดเห็น และเพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับการเป็นนักอ่านที่รู้จักเลือก กลั่นกรอง และรับข้อมูลเฉพาะที่ตนต้องการ ประกอบกับงานเขียนประเภทนี้มักสร้างความยุ่งยากในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งยังไม่มี ความคุ้นเคยนัก ไวส์แมน (Wiseman, 1992 : 23) และการวิจัยครั้งนี้ยังมีการฝึกให้นักเรียนตอบคำถามจากคำถามที่ตั้งไว้เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจจากเนื้อเรื่องที่อ่านด้วย

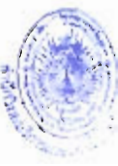
นอกจากนี้ นักการศึกษาหลายท่านได้แนะนำว่า การสอนที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจงานเขียนแบบแสดงความคิดเห็นได้ง่ายขึ้นนั้น ควรได้แนะนำให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างแบบต่าง ๆ ของงานเขียนประเภทนี้ด้วย ไวส์แมน (Wiseman, 1992 : 23) ซึ่งการสอนให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างดังกล่าวนั้นมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน วิธีหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ การใช้แผนภูมิโครงสร้าง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการสรุปสาระสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยที่ผู้วิจัยได้จัดเตรียมแผนภูมิโครงสร้างของบทอ่านแต่ละเรื่องไว้สำหรับให้นักเรียนเขียนสาระสำคัญของเรื่องลงไป ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า นอกจากจะช่วยทำให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้แล้ว ยังทำให้นักเรียนได้รู้จักกับโครงสร้างของงานเขียนแบบต่าง ๆ ได้อีก

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงหลักการจัดการเรียนการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA ของเทอร์นีย์, ริดเดนซ์ และดิชเนอร์ (Teirney, Readence and Dishner, 1995 : 115) เพื่อให้การฝึกการคาดเดา และการทำความเข้าใจในการอ่าน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การตั้งคำถาม

การถามคำถาม (Questioning) คือ การปฏิสัมพันธ์ทางวาจา คำถามที่ผู้สอนใช้เสมือนสิ่งเชื่อมโยงความคาดหวังของผู้สอน กับคำตอบของผู้เรียน สิ่งนี้เชื่อมโยงนี้สำคัญมาก เพราะทำให้จุดสนใจเปลี่ยนจากผู้สอนไปยังผู้เรียน นัททอลล์ (Nuttall, 1982 : 195)

การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ คือ การเรียนการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น วิธีทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มีหลายวิธีด้วยกัน วิธีที่ดีที่สุด คือ การถามคำถาม (Questioning) วิธีนี้ช่วยส่งเสริมการคิดและการเรียนรู้ นอกจากนี้คำตอบของผู้เรียนยังเป็นข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้สอนสามารถตีความคำตอบตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และสรุปลงความเห็นเป็นระดับความรู้ของผู้เรียน

ความหมาย

การถามคำถามเป็นกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ทางวาจา คำถามที่ผู้สอนใช้เสมือนสิ่งเชื่อมโยงความคาดหวังของผู้สอน กับคำตอบของผู้เรียน สิ่งนี้เชื่อมโยงนี้สำคัญมาก เพราะทำให้จุดสนใจเปลี่ยนจากผู้สอนไปยังผู้เรียน

คำถามที่ดีสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนติดตามบทเรียน ได้คิดในระดับสูง ช่วยให้ผู้เรียนรวบรวมความคิดต่าง ๆ ช่วยชี้นำแนวทางการเรียนรู้ และช่วยตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ทำให้ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับได้ถูกต้อง

ระดับของคำถาม

คำถามอาจแบ่งง่าย ๆ เป็น 2 ระดับ คือ คำถามแคบ ซึ่งต้องการคำตอบที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริง มีคำตอบที่ถูกต้อง และคำถามกว้าง ซึ่งไม่สามารถตอบเพียงคำเดียว และมักมีคำตอบที่ถูกหลายคำตอบ ผู้เรียนตอบจากความจำไม่ได้ จะต้องใช้กระบวนการคิดค้นหาคำตอบ แม้ว่า คำถามทั้งสองชนิดจะมีประโยชน์ในกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนมักจะใช้คำถามส่วนมากเป็นคำถามแคบ ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพควรปรับระดับคำถามให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน ถ้าจุดประสงค์ต้องการข้อมูลเฉพาะ ควรใช้คำถามแคบ ถ้าต้องการกระบวนการคิด ก็จำเป็นต้องใช้คำถามกว้าง แต่การคิดมีหลายระดับ ผู้สอนควรจัดระดับคำถามได้ถูกต้อง

ระบบการจัดระดับคำถาม

มีระบบการจัดคำถามอยู่หลายระบบ ในที่นี้ขอเสนอเพียง 3 ระบบ ดังนี้

1. ระบบของ บลูม (Bloom. 1956 : 58) ประกอบด้วยความคิดด้านพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน ผู้สอนส่วนมากให้ความเห็นว่าการตั้งคำถามตามระบบนี้มีความยาก ไม่สะดวกที่จะใช้ในชั้นเรียน

2. ระบบคำถามที่มีคำตอบเดียวและหลายคำตอบ (Convergent and divergent questions)

2.1 คำถามที่มีคำตอบเดียว (Convergent questions) มักจะถามความจำเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นรูปธรรม (ใคร ทำอะไร เมื่อไร และที่ไหน) เช่น

ใครเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย

$5 \times 9 = ?$

อะไรคือสาเหตุสำคัญของลมมรสุม

ผู้เรียนอาจต้องใช้ความจำและการบูรณาการ หรือการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบที่คาดว่าถูกต้องเพียงคำตอบเดียว เช่น

หลังจากเราให้คำนิยามของคำว่าสงครามแล้ว จงบอกชื่อประเทศที่ขณะนี้ยังมีสงครามอยู่

จากการอภิปรายของเราอะไรคือสาเหตุสำคัญของวิกฤติเศรษฐกิจ คำถามที่มีคำตอบเดียว รวมถึงคำถามที่ตอบว่าใช่ หรือไม่ใช่ด้วย เช่น

นี่คือรูปของสัตว์เลี้ยงในฟาร์ม หรือในบ้าน

ประโยชน์ถูกหรือผิด

2.2 คำถามที่มีหลายคำตอบ (Divergent questions) เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น สมมติฐาน หรือการประเมิน เช่น

เรื่องนี้ควรชื่ออะไร

ทำไมคุณจึงสมมติว่าเรากำลังเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ 1

มีความสำคัญอย่างไรที่เราต้องทำการสำรวจอวกาศต่อไป

ผู้สอนควรใช้คำถามประเภทนี้บ่อย ๆ เพราะทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิด และมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้ ในชั้นเรียนผู้สอนควรเริ่มถามคำถามที่มีคำตอบเดียวก่อนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ เป็นพื้นฐานสำหรับใช้ตอบคำถามที่มีหลายคำตอบในภายหลัง

3. ระบบคำถามที่ต้องใช้สมอง (Mental operation question) เป็นการจัดระดับคำถาม ที่นำเอาระบบโครงสร้างสติปัญญา และระบบความคิดมาจัดใหม่เป็น 4 ระดับ ได้แก่

3.1 คำถามข้อเท็จจริง (Factual questions) เป็นคำถามแคบใช้ทดสอบความจำของ ผู้เรียน ผู้เรียนเพียงแต่ระลึกถึงข้อมูล หรือแปลข้อมูลเท่านั้น เช่น

ใครเป็นผู้ประดิษฐ์รถยนต์เป็นคนแรก

มาลี เมื่อวานนี้เราเห็นอะไรที่สวนสัตว์

ห้องเรียนนี้ด้านไหนกว้างที่สุด

3.2 คำถามคาดคะเน (Empirical questions) เป็นคำถามแคบ มีคำตอบที่ใช้ได้เพียง คำตอบเดียว ผู้เรียนต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่จำได้หรือข้อมูลที่ได้อีก และใช้การคาดคะเนคำตอบ ผู้เรียนต้องใช้ความคิดมากแต่เมื่อได้มีคำตอบเดียว เช่น

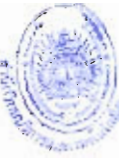
จงหาพื้นที่ของสามเหลี่ยมรูปหนึ่งที่มีความสูง 4 เซนติเมตร และฐาน ยาว เซนติเมตร

จงพิจารณารูปแบบของ 2 รัฐบาลนี้ แล้วตอบว่ารัฐบาลใดเป็นประชาธิปไตยมากที่สุด

3.3 คำถามสมบูรณ์ (Productive questions) เป็นคำถามที่มีคำตอบได้หลายคำตอบ ลักษณะปลายเปิด (Open-ended) ยากที่จะเดาคำตอบ ผู้เรียนต้องใช้จินตนาการ การคิดสร้างสรรค์ และสร้างคำตอบที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น

ทำอย่างไรเราจึงจะเก่งคณิตศาสตร์

ถ้าเราเลือกผู้หญิงเป็นนายกรัฐมนตรี สังคมจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร

3.4 คำถามประเมิน (Evaluative questions) เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้เรียนพิจารณาตัดสิน หรือให้คุณค่าในบางสิ่ง คำถามมีลักษณะปลายเปิด แต่ตอบยากกว่าคำถามสมบูรณ์เพราะต้องใช้เกณฑ์ตัดสินภายในและภายนอก เช่น

ใครคือประธานาธิบดีที่ยิ่งใหญ่ของสหรัฐอเมริกา

คนขาวปฏิบัติต่อคนดำถูกต้องยุติธรรมหรือไม่

จากระบบการตั้งคำถามทั้ง 4 ประเภทนั้นผู้วิจัยได้นำระบบคำถามข้อเท็จจริงและคำถามคาดคะเนมาใช้ เนื่องจากเนื้อเรื่องที่อ่านนั้นเป็นเพียงเรื่องสั้นที่ต้องการฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น และคำตอบที่ต้องการเป็นเพียงการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน ดังนั้นการตั้งคำถามจะเป็นคำถามแคบ ๆ ที่ใช้วัดความจำของผู้เรียน เพียงให้ผู้เรียนระลึกถึงข้อมูลง่าย ๆ เพื่อฝึกการตอบคำถามเท่านั้น และส่วนใหญ่จะมีคำตอบที่ใช้ได้เพียงคำตอบเดียว ซึ่งผู้เรียนต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่จำได้หรือข้อมูลที่ได้มา และใช้การคาดคะเนคำตอบ

ประเภทของคำถาม

ผู้สอนควรเลือกประเภทคำถามให้ถูกต้อง คือให้เหมาะกับจุดประสงค์ของบทเรียน คำถามจะเป็นตัวกำหนดระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์ การทำความเข้าใจให้กระจ่างชัดเจน หรือการกระตุ้นจิตสำนึก จุดประสงค์เหล่านี้ต้องใช้ประเภทคำถามต่างกัน คำถามสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่

1. คำถามเจาะจง (Focusing question) เป็นคำถามที่ดึงให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนที่เรียนในวันนั้น หรือสนใจเรื่องที่ได้อภิปรายกัน คำถามประเภทนี้อาจเป็นคำถามระดับข้อเท็จจริงคาดคะเน สมบูรณ์ หรือประเมิน มีจุดประสงค์ของการใช้คำถามดังนี้

1.1 ตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน

1.2 กระตุ้นหรือจูงใจให้สนใจบทเรียน โดยถามก่อนเรียนบทเรียน หรือถามขณะเรียน

1.3 ตรวจสอบความเข้าใจผู้เรียนระหว่างเรียน หรือก่อนจบบทเรียนในตอนเริ่มต้นบทเรียน ผู้สอนควรใช้คำถามระดับสมบูรณ์หรือประเมินถามผู้เรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจ และความคิด เช่น

ประเทศสหรัฐอเมริกาควรมีบทบาทเป็นผู้รักษาสันติภาพของโลกหรือไม่

เราจะทดสอบสมมติฐานนี้ได้อย่างไร

2. คำถามแนะให้คิด (Prompting questions) เป็นคำถามที่ใช้ภายหลังจากการถามคำถามแรกแล้วผู้เรียนไม่สามารถตอบได้ หรือตอบผิด ผู้สอนจะต้องเปลี่ยนคำถามเพื่อช่วยผู้เรียน

ค้นหาคำตอบ คำถามกระตุ้นให้คิดจะใช้คำชี้แนะ (Clues) หรือคำใบ้ (Hint) ช่วยให้ผู้เรียนตอบได้ หรือแก้ไขคำตอบให้ถูกต้อง คำถามประเภทนี้มักจะนำคำถามแรกมาเรียบเรียงใหม่โดยเพิ่มคำชี้แนะ

3. คำถามกระตุ้นให้คิดต่อ (Probing questions) เป็นคำถามที่ใช้ต่อจากคำตอบของผู้เรียนที่ไม่ลึกพอ ผู้สอนต้องการถามต่อเพื่อค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม คำถามประเภทนี้จะบังคับให้ผู้เรียนคิดมากขึ้น หรือคิดต่อจากคำตอบแรก เป็นคำถามที่มีจุดประสงค์เพื่อหาความกระจ่างของคำตอบ หรือการข้าทบทวนคำตอบ

4. วิธีสอนการตั้งคำถามแบบ Expanded Question-Answer Relationship (Ex-QAR)

กลยุทธ์ในการตั้งคำถาม (Strategies for questioning) ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ครูมักใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านจัดกระบวนการคิด เข้าใจ และตีความบทอ่าน กลยุทธ์ในการตั้งคำถาม หรือใช้คำถามในกระบวนการเรียนการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพ มีดังนี้

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ (QAR หรือ Question-Answer Relationship) วิสาข์ จัฒวัตร (2541 : 215) ได้พัฒนาและแบ่งประเภทของคำถามความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ ได้แก่ คำถามจริงที่มีคำตอบอยู่ในบทอ่าน (Right here) คำถามที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดและค้นหา (Think and search) และคำถามที่ผู้อ่านต้องใช้ความรู้เดิมมาใช้ในการตอบคำถาม (On your own)

ต่อมา เออร์วิน (Irwin, 1986 : 143) ได้พัฒนาการตั้งคำถามซึ่งมีความสัมพันธ์กับคำตอบ (Expanded Question-Answer Relationship หรือ Ex-QAR) โดยเพิ่มเติมการตั้งคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของกระบวนการอ่าน ได้แก่

1. การตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบจุลภาค (Microprocess) คือ การตั้งคำถามเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจประโยคแต่ละประโยคในเรื่องที่อ่าน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 มีคำตอบแน่ชัดอยู่ในเรื่อง (Explicit) เป็นการถามข้อมูลมาจากประโยคต่าง ๆ ในเรื่องผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการหาความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหรือกลุ่มคำ

1.2 ไม่มีคำตอบแน่ชัดในเรื่อง (Implicit) เป็นการถามข้อมูลเกี่ยวกับความคลุมเครือของความหมายของคำ หรือวลีในเรื่อง รวมทั้งการเลือกความคิดสำคัญ ๆ จากประโยคต่าง ๆ

2. การตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบบูรณาการ (Integrative process) คือ การตั้งคำถามเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ หรือการเชื่อมโยงประโยคต่าง ๆ ในย่อหน้าที่อ่าน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 มีคำตอบแน่ชัดอยู่ในเรื่อง (Explicit) เป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับการใช้คำแทนคำอื่น ซึ่งได้กล่าวถึงไปแล้ว (Anaphoric reference) หรือคำเชื่อมประโยคต่าง ๆ (Connectives)

2.2 ไม่มีคำตอบแน่ชัดอยู่ในเนื้อเรื่อง (Implicit) เป็นการตั้งคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของประโยคที่ไม่ปรากฏแน่ชัดในเรื่องผู้อ่านต้องอนุมานความสัมพันธ์นั้น ๆ ด้วยตนเอง

3. การตั้งคำถามเพื่อสรุปหรือหาใจความสำคัญ (Macroprocess) คือคำถามที่ให้อ่านสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

4. การตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการอ่านขยายความ (Elaborative process) คือการที่ผู้อ่านใช้ทักษะในการอนุมานความ เช่น ทำนาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล

5. การตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการอ่านอภิปัญญา (Metacognitive process) คือคำถามที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอภิปัญญา กลวิธีการอ่านที่ใช้หรือเนื้อหาของบทอ่านที่ไม่กลมกลืนบางตอนยากง่าย เป็นต้น

4.2 คำถามแบบอนุมาน (Inferential questions) แวกคา และแวกคา (Vacca & Vacca, 1986 : 161) ได้ปรับเทคนิคในการตั้งคำถามแบบอนุมานที่เสนอขึ้น ทดลองใช้กับนักเรียนประถมศึกษา วิสาข์ จัตุวัตร์ (2541 : 222-223) นำมาใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นหลัก ๆ ในเรื่องประเด็นที่ยากต่อความเข้าใจ 2-3 ประเด็น
2. การตั้งคำถามก่อนอ่าน โดยคำถามแรกให้ถามประสบการณ์ของผู้อ่านที่เกี่ยวข้องกับความคิดนั้น ๆ และคำถามที่สอบให้เดาเรื่อง
3. อภิปรายคำตอบทั้ง 2 ข้อ
4. นักเรียนเริ่มอ่านเรื่อง
5. เปรียบเทียบคำตอบ ความคิด หรือประเด็นก่อนอ่าน และหลังอ่าน
6. คำถามตามหน้าที่ของภาษา (Functional questions)
ลักษณะการตั้งคำถามตามหน้าที่ของภาษา ดังนี้
 1. เพื่อรายงาน เป็นการใช้ภาษาเพื่อการบรรยายส่วนประกอบ หรือรายละเอียดของรูปภาพ/ฉาก/เหตุการณ์ การเรียงลำดับเหตุการณ์ เปรียบเทียบ วิเคราะห์ด้านต่าง ๆ บอกถึงสิ่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน ใจความสำคัญ ความหมายจากประสบการณ์หรือความรู้สึกของตนเอง
 2. เพื่อการให้เหตุผลตามหลักตรรกวิทยา เป็นการใช้ภาษาอธิบายกระบวนการ ความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผล ปัญหาและการแก้ปัญหา ข้อสรุปจากกฎเกณฑ์ทั่วไปความคิดรวบยอด
 3. เพื่อการทำนาย เป็นการใช้ภาษาเพื่อการคาดหวัง ทำนายเหตุการณ์โดยใช้เหตุผลตามหลักตรรกวิทยา
 4. เพื่อการคาดเดาความรู้สึก เป็นการใช้ภาษาเพื่อบอกความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และคนอื่น

4.3 คำถามเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง (Investigative questioning or in quest) เป็นกลวิธีที่ให้นักเรียนตั้งคำถามด้วยตนเอง โดยผสมผสานเทคนิคการแสดงละครเข้ากับการตั้งคำถาม วิสาข์ จิตวัตร (2541 : 227-228) แนะนำวิธีนี้สลับการตั้งคำถามของครู และใช้หลังจากที่ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านจนถึงตอนสำคัญ ๆ ของเรื่อง เช่น การอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

จากแนวความคิดหรือข้อค้นพบดังกล่าวในเรื่องของการตั้งคำถาม ผู้วิจัยเห็นว่าทักษะและความชำนาญในการใช้คำถามหรือเทคนิคในการตอบคำถามนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ความรู้ความสามารถของผู้สอนที่จะตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่กระบวนการคิด การตีความหรือการจับใจความของนักเรียน ประโยชน์ของคำถามจะเป็นการเสริมสร้างความสามารถทางความคิดให้แก่ผู้เรียน การสอนที่ปราศจากคำถามไม่สามารถเพาะนิสัยการคิดที่ดีให้แก่ผู้เรียนได้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำกลวิธีในการตั้งคำถามที่ได้พัฒนามาจากการตั้งคำถามซึ่งมีความสัมพันธ์กับคำตอบ (Expanded question-answer relationship หรือ Ex-QAR) ของเออร์วิน (Irwin, 1986 : 143) ที่เกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบจุลภาค (Microprocess) คือการตั้งคำถามเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจประโยคแต่ละประโยคในเรื่องที่อ่านและเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เทคนิคการถามคำถาม

เทคนิคการถามคำถามที่เหมาะสมจะช่วยทำให้ได้คำตอบที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพ เทคนิคที่ผู้สอนควรใช้มี 4 เทคนิคด้วยกัน ได้แก่

1. การถามซ้ำ (Redirecting) คือ การใช้คำถามเดียวถามผู้เรียนหลายคนเพื่อให้ผู้เรียนหลายคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือบางครั้งคำถามมีคำตอบที่ถูกต้องหลายคำตอบถ้าผู้สอนต้องการถามซ้ำ ควรเลือกใช้คำถามที่มีหลายคำตอบ คำถามสมบูรณ์ หรือคำถามประเมิน

2. การให้เวลาคิดก่อนตอบ (Wait time) เมื่อผู้สอนถามคำถามควรเว้นระยะเวลาให้ผู้เรียนคิดเพื่อรวบรวมเรียบเรียงคำตอบ ผู้สอนส่วนใหญ่ให้เวลาผู้เรียนคิดเพียง 1 วินาที งานวิจัยพบว่าถ้าผู้สอนเว้นระยะเวลา 3 ถึง 5 วินาที จะทำให้ผู้เรียนตอบคำถามได้ยาวตอบผิคน้อยลง ผู้เรียนจะถามมากขึ้น และผู้เรียนมีความมั่นใจเพิ่มขึ้น การเว้นระยะเวลาให้ตอบมี 2 ลักษณะ คือ

2.1 ลักษณะที่ 1 การรอช่วงที่ 1 (Wait time 1) เมื่อผู้สอนถามคำถาม แล้วหยุดเว้นระยะให้ ผู้เรียนคิดแล้วจึงเรียกชื่อให้ตอบ เมื่อผู้เรียนตอบ ผู้สอนเว้นระยะเวลาสักครู่ก่อนจะแสดงความคิดเห็นต่อคำตอบนั้น

2.2 ลักษณะที่ 2 การรอช่วงที่ 2 (Wait time 2) เวลาทั้งหมดที่ผู้สอนต้องหยุดเว้นระยะให้ผู้เรียนทุกคนตอบคำถามเดียวกัน หรือให้ผู้เรียนได้ตอบ ซักถามกันเอง

ถ้าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น ผู้สอนต้องให้เวลา คิดมากขึ้น ต้องอดทนที่จะรอให้ผู้เรียนคิดค้นหาคำตอบ

3. การฟังคำตอบ (Listening) ผู้สอนต้องหัดฟังเวลาผู้เรียนพูด เมื่อผู้เรียนพูดจบผู้สอนอาจแสดงความเห็นต่อคำตอบ หรือถามคำถามต่อไป ผู้สอนควรหยุดถามประมาณ 3 ถึง 5 วินาที เพื่อให้แน่ใจว่าผู้สอนจะไม่พูดขึ้นกลางคันทำให้ผู้เรียนพูดไม่จบ

4. การเสริมแรง (Reinforcement) เมื่อผู้สอนถามคำตอบ ผู้เรียนตอบแล้ว ผู้สอนจะต้องตัดสินใจว่าจะทำอย่างไรกับคำตอบของผู้เรียน ควรชมเชยหรือยอมรับหรือควรยอมรับคำตอบโดยไม่แสดงความคิดเห็น สิ่งที่ผู้สอนแสดงเป็นการให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนทำให้มีปฏิสัมพันธ์กันในชั้นเรียน ผู้สอนควรให้การเสริมแรงเมื่อผู้เรียนตอบคำถามไปแล้วหลายคนผู้สอนจึงชมเชยผู้เรียนโดยรวม

ถ้าผู้สอนต้องการให้คำถามมีประสิทธิภาพ ประโยคที่ใช้ต้องมีความชัดเจนและกระชับ บ่อยครั้งที่ผู้สอนถามคำถามที่ผู้เรียนไม่สามารถตอบได้ คำถามที่ชัดเจนควรใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมา ไม่วกวน เหมาะกับระดับของผู้เรียน และคำถามที่กระชับต้องให้ข้อมูลพอที่ผู้เรียนจะหาคำตอบได้ ข้อสำคัญคำถามจะต้องตรงกับเนื้อหา หรือจุดประสงค์ของบทเรียนคำถามที่ดีควรให้โอกาสผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังเรียนรู้ และเรียบเรียงคำตอบ

ผู้สอนควรหลีกเลี่ยงการกระทำดังนี้

1. ถามคำถามที่มีคำตอบเดียว หรือตอบใช่/ไม่ใช่ หรือ ตอบ ถูก/ผิด
2. ถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ ซึ่งมักเป็นคำถาม ที่ผู้สอนพูดติดปาก เช่น รู้ไหมว่า...หรือ ใช่ไหม
3. ถามคำถามที่มีคำตอบอยู่ในคำถาม
4. ตอบคำถามของตนเอง
5. ถามหลาย ๆ คำถามในคราวเดียวกัน

กล่าวโดยสรุปการตั้งคำถามเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเรียนการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์คำถามสามารถสร้างผลการเรียนที่พึงประสงค์ได้มากมาย และคำถามสามารถนำไปใช้ได้หลายจุดประสงค์ ประการสำคัญ การถามคำถามก่อนให้เกิดกระบวนการคิด ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบวิธีสอนการตั้งคำถามแบบความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบ และคำตอบของ เฮอร์วิน (Irwin, 1986 : 143) ซึ่งได้พัฒนาการตั้งคำถามซึ่งมีความสัมพันธ์กับคำตอบ (Expanded question-answer relationship หรือ Ex-QAR) โดยเพิ่มเติมการตั้งคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของกระบวนการอ่าน ได้แก่ การตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการอ่านแบบจุลภาค (Microprocess) ซึ่งการตั้งคำถามประเภทนี้จะเป็นการวัดความเข้าใจประโยคแต่ละประโยคในเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยจะเน้นคำถามที่มีคำตอบแน่ชัดอยู่ในเนื้อเรื่องเพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รูปแบบการสอนการฝึกถามคำถาม (Inquiry training model)

ลักษณะการสอน

รูปแบบการสอนการฝึกถามคำถามนี้ได้แนวคิดมาจากผลงานของนักการศึกษาชื่อ โดออกแบบมาเพื่อสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้เหตุผล มีความคล่องแคล่วและมีความแม่นยำในการถามคำถาม ตลอดจนการคาดคะเนโดยการตั้งสมมติฐานและการพิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งขึ้นนั้น รูปแบบนี้แต่เดิมคิดขึ้นมาใช้กับวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences) แต่ต่อมาได้นำมาประยุกต์ใช้กับวิชาสังคมศึกษา และการฝึกภาคปฏิบัติในด้านชีวิตและสังคม

ลักษณะการสอนของรูปแบบนี้เน้นทักษะในการคิดอย่างมีระบบ ให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ซึ่งต้องมีหลักฐานสนับสนุน ผู้เรียนจะได้รับปัญหาที่ทำให้เกิดความประหลาดใจสงสัย ใคร่ที่จะหาคำตอบ ผู้สอนจะต้องอธิบายให้เห็นถึงปัญหา ผู้เรียนต้องคิดถามคำถามประเภทใช่-ไม่ใช่ และต้องตั้งสมมติฐานซึ่งเป็นการคาดคะเนคำตอบที่ควรจะเป็นไว้ด้วย ผู้เรียนจะทดสอบสมมติฐานด้วยการถามคำถามใช่ - ไม่ใช่ มากขึ้น จนกว่าจะพบคำตอบที่ถูกต้อง

ดังนั้น คำถามที่ใช้ในการถามสำหรับการสอนรูปแบบนี้ มีคำถาม 2 ประเภท ได้แก่

1. คำถามใช่ - ไม่ใช่ เป็นคำถามเพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการค้นพบ ซึ่งผู้สอนจะตอบเพียงใช่หรือไม่ใช่ มี-ไม่มี ใช่ได้ - ใช้นี้ไม่ได้ ฯลฯ เท่านั้น

2. คำถามที่เป็นสมมติฐาน เมื่อผู้เรียนได้ข้อมูลเพียงพอที่จะตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับสิ่งนั้น ผู้เรียนสามารถตั้งได้หลาย ๆ สมมติฐาน เมื่อได้สมมติฐานแล้วผู้เรียนจะทดสอบสมมติฐานด้วยการถามคำถามประเภทที่ 1 ถ้าได้ข้อมูลที่ขัดแย้งกับสมมติฐาน สมมติฐานก็ถูกยกเลิกไปถ้าได้ข้อมูลที่สนับสนุนสมมติฐาน ผู้เรียนจะตั้งคำถามที่ค้นหาข้อมูลขึ้นเพื่อค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อฝึกการคิดถามคำถามอย่างมีเหตุผล และมีหลักฐานสนับสนุน
2. เพื่อฝึกวิธีการถามคำถามและการตั้งสมมติฐาน เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง
3. เพื่อฝึกความสามารถในการสรุปความและนำข้อสรุปนั้นไปใช้ในการอธิบายความ

การวางแผนการสอน

ก่อนสอนผู้สอนจะต้องเตรียมในข้อต่อไปนี้

1. ปัญหา (สิ่งของ การกระทำ หรือปรากฏการณ์ธรรมชาติ)
2. เลือกรวิธีเสนอปัญหา อาจใช้วิธีการเล่าเรื่อง การแสดง หรือใช้อุปกรณ์ประกอบการ

อธิบาย

ปัญหา

1. เตรียมประโยค (Focus statement) หรือคำอธิบายเพื่อชี้แจงงานแก่ผู้เรียน

2. เตรียมประโยคที่จะใช้ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนถามคำถาม

3. เตรียมประโยคคำถามประเภทสมมุติฐาน (Hypothetical question) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนทำนายผลที่จะเกิดตามมา

ลำดับชั้นการสอน

ขั้นตอนการสอนมีดังนี้

ขั้นที่ 1 เสนอปัญหา

1.1 ครูอธิบายวิธีการเรียน โดยชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจลำดับชั้นของการสอน (ทั้งนี้ครูต้องได้สอนวิธีตั้งคำถามจนนักเรียนสามารถตั้งคำถามทั้งสองประเภทได้อย่างคล่องแคล่ว)

1.2 ครูเสนอปัญหา (ซึ่งอาจเป็นเรื่องราว ปรากฏการณ์ สิ่งต่าง ๆ ที่น่าสนใจ นำอยากรู้ อยากเห็น)

ขั้นที่ 2 รวบรวมข้อมูลที่นักเรียนได้รับจากการตั้งคำถาม

2.1 นักเรียนพิจารณาลักษณะหรือธรรมชาติของสิ่งที่ปัญหาและสภาพของสิ่งนั้น

2.2 นักเรียนตั้งคำถามเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ปัญหา

2.3 ครูตอบคำถามนักเรียน โดยตอบเพียง ใช่ หรือ ไม่ใช่

ขั้นที่ 3 รวบรวมข้อมูลที่นักเรียนได้รับจากการตั้งคำถามเพื่อทดสอบ

3.1 นักเรียนและครูจําแนกข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ปัญหา

3.2 นักเรียนตั้งสมมุติฐานโดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุ และผลของปัญหา

แล้วจึงทดสอบสมมุติฐานโดยการตั้งคำถาม

ขั้นที่ 4 สร้างคำอธิบาย

นักเรียนตัดสินใจว่าสมมุติฐานหรือหลักฐานสนับสนุนชัดเจนแล้วจึงสร้างกฎ หรือ คำอธิบาย

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ระบบความคิด

นักเรียนและครูวิเคราะห์ขั้นตอนในการคิดเพื่อค้นหาคำตอบของปัญหาเพื่อการปรับปรุงวิธีคิดให้ดีขึ้นในคราวต่อไป

ผลดีที่มีต่อผู้เรียน

ข้อดี

1. ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในเรื่องที่เรียนมากขึ้น
2. ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกคิดค้นหาคำตอบ เป็นการฝึกกระบวนการในการคิด
3. ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ที่แจ่มชัดและกว้างขวางยิ่งขึ้น
4. เป็นการเน้นสิ่งที่สำคัญของเรื่องที่เรียน

5. เป็นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการลักษณะต่าง ๆ ในเรื่องที่สอนไปแล้ว ว่ามีใครที่ยังไม่เกิดการเรียนรู้ หรือมีความจำเข้าใจที่ผิด ๆ จะได้ดำเนินการแก้ไขได้ถูกต้อง

6. ช่วยให้ผู้เรียนทบทวนความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว และสรุปเนื้อหาสาระที่ได้เรียนไปแล้วทั้งหมด

7. ทำให้ทราบแนวความคิด เจตคติ ของผู้เรียน

ข้อจำกัดหรือจุดค่อย

1. ถ้าผู้เรียนมีจำนวนมาก ขาดต่อการถามให้ตอบอย่างทั่วถึง
2. ไม่ควรใช้วิธีนี้วิธีเดียว คิดต่อกันไปหลายครั้ง เพราะผู้เรียนจะเบื่อ
3. ผู้สอนมักถามแต่เฉพาะความจำพื้น ๆ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้พัฒนากระบวนการคิดเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการสอนโดยใช้คำถาม

1. ถามให้ตอบอย่างทั่วถึง พยายามให้ทุกคนมีส่วนในการตอบคำถามให้มากที่สุด

2. กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

3. เตรียมคำถามต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า โดยใช้คำถามหลายประเภท อาจใช้กรอบแนวคิด

การตั้งคำถามพื้นฐาน อันได้แก่ ใคร ทำอะไร เมื่อใด ที่ไหน อย่างไร และทำไมหรือการจำแนกพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ประเภท เช่น ความรู้ความเข้าใจ (ถามความรู้เกี่ยวกับศัพท์ นิยาม กฎเกณฑ์ ข้อเท็จจริง ระเบียบแบบแผน ลำดับชั้นและแนวโน้ม การจัดประเภท วิธีดำเนินการ มโนทัศน์ ทฤษฎี โครงสร้าง ความเข้าใจ (การแปลความ การตีความ การขยายความ) การนำไปใช้ การวิเคราะห์ (วิเคราะห์ความสำคัญวิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์หลักการ) การสังเคราะห์ (สังเคราะห์ข้อความ สังเคราะห์แผนงานสังเคราะห์ความสัมพันธ์) การประเมินค่า (โดยใช้ข้อความจริงที่ได้เรียนไปแล้วหรือ โดยใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งเป็นหลัก) หรืออาจใช้กรอบแนวคิดของคนอื่น ๆ โดยเน้นคำถามที่เป็นสมรรถภาพขั้นสูง เช่น ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า ฯลฯ มากกว่าสมรรถภาพขั้นต่ำ

4. ให้อเวลาในการคิด ไม่เร่งรัดหรือคาดกันเอาคำตอบมากเกินไป

5. ถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจคำถาม หรือเป็นเรื่องที่คิดซับซ้อน ควรตั้งคำถามใหม่ที่จะทำให้เข้าใจได้ดีขึ้น หรือช่วยให้แนวทางที่สามารถตอบคำถามเดิมได้

สำหรับวิธีการสอนแบบ DR-TA นั้นเป็นวิธีการสอนอ่านที่มุ่งฝึกกระบวนการคิด ตรวจสอบ และการคาดเดาเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นวิธีสอนหนึ่งที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกการกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านด้วยการฝึกการคาดเดาเนื้อหาที่จะอ่านล่วงหน้า และตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งจากขั้นตอนและกิจกรรม

ของวิธีสอนดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้วิจัยจึงนำวิธีสอนการตั้งคำถามแบบ Ex-QAR เข้ามาเสริมและบูรณาการกันในการสอน เนื่องจากวิธีสอนการตั้งคำถามแบบ Ex-QAR นั้นเป็นการตั้งคำถามเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจประโยคแต่ละประโยคจากเรื่องที่อ่านแล้วยังฝึกกระบวนการคิดให้นักเรียนได้ฝึกประมวลใช้ความรู้จากเนื้อเรื่องนำไปสู่การตอบคำถามเพื่อการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนจากเรื่องที่อ่าน อีกทั้งการตั้งคำถามนั้นถือเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเรียนการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์คำถามสามารถสร้างผลการเรียนที่พึงประสงค์ได้มากมาย และคำถามสามารถนำไปใช้ได้หลายจุดประสงค์ ประการสำคัญ การตั้งคำถามก่อนจะนำไปสู่กระบวนการคิด ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ จากการนำจากการนำวิธีการตั้งคำถามเข้ามาใช้ร่วมกับวิธีการสอนแบบ DR-TA นั้นผู้วิจัยได้นำการตั้งคำถาม มาเสริมในแต่ละช่วงเพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนที่สมบูรณ์ขึ้น ดังมีขั้นตอนการสอน ดังต่อไปนี้

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยการใช้คำถาม

ครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้นักเรียนอ่านชื่อเรื่อง และเริ่มคาดเดาเนื้อหาส่วนแรก โดยการเลือกคำตอบที่เตรียมคำถามไว้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

2. คาดเดา

ครูพยายามกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่กำลังจะอ่านนั้นเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร (นักเรียนใช้กระดาษปิดเนื้อหาส่วนอื่นไว้)

3. อ่านในใจ

3.1 นักเรียนอ่านเนื้อหาส่วนแรกในใจเพื่อตรวจสอบการคาดเดาจนจบในส่วนที่ 1

3.2 ระหว่างที่นักเรียนอ่านในใจ ครูคอยสังเกตการทำงาน และให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ หากนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ ครูแนะนำให้ใช้กลวิธี คือ

1) อ่านจนจบประโยค 2) เดาจากรูปภาพ 3) อ่านออกเสียง 4) ถามเพื่อน หรือครู

4. ตรวจสอบโดยการใช้คำถาม

นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยการตั้งคำถามนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ซึ่งการตอบคำถามนี้จะทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหามากน้อยเพียงใด โดยคำถามจะเป็นลักษณะคำถามง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพื่อเป็นการทดสอบความเข้าใจในประโยคแต่ละประโยคที่อ่าน

5. เริ่มต้นคาดเดาเนื้อหาในส่วนต่อไป

ใช้กระบวนการตามขั้นตอน 2-4 เพื่อการคาดเดา อ่านในใจ และการตรวจสอบเนื้อเรื่องในส่วนต่อไปทีละส่วนจากการตอบคำถาม จนจบเนื้อเรื่องทั้งหมด

6. สรุป

เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมดจบแล้ว ให้เขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องลงไปในแผนภูมิโครงสร้างที่กำหนดให้เพื่อสรุป

ช่วงที่ 2 ทำแบบฝึกหัดทบทวน

นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อทบทวนความเข้าใจในการอ่านจากแบบฝึกหัดย่อยเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ และความเข้าใจในเนื้อเรื่องทั้งหมดอีกครั้ง จากนั้นจึงร่วมกันอภิปรายคำที่เป็นปัญหาที่พบจากการอ่าน โดยมิครูเป็นผู้คอยแนะนำ หรือเป็นผู้เลือกอธิบายโครงสร้างทางภาษา และคำศัพท์สำคัญที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง เพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนให้ถูกต้อง และแม่นยำมากขึ้น

5. วิธีสอนแบบปกติ

การสอนตามคู่มือครูเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น โดยคาดหวังให้ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติ 3 ประการ คือ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวนี้เป็นไปตามจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ซึ่งยึดรูปแบบการเรียนรู้ของ กาย่ (Gagne) และบริกส์ (Briggs) เป็นหลัก ๆ ในการเคลื่อนไหว

การจัดรูปแบบการเรียนการสอนของกาย่

อากม จันทสุนทร (2527 : 2-3) กล่าวว่าในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนของกาย่เน้นเป็นการจัดรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งอาศัยสมมติฐานเบื้องต้น 5 ประการคือ

1. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนมุ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละบุคคล การจัดรูปแบบการเรียนการสอนนี้จึงไม่ได้มุ่งที่คนกลุ่มใหญ่แต่มุ่งให้กับแต่ละบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมนั้นๆ

2. การจัดรูปแบบการเรียนการสอน ทำได้ทั้งระบบสั้นและระบบยาวคือเป็นทั้งการจัดรูปแบบหรือวางแผนการสอนในแต่ละชั่วโมง การวางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยตลอดในบทเรียนหรือในรายวิชานั้นทั้งหมด ซึ่งอาจทำให้ครูแต่ละคนหรือช่วยกันทำเป็นคณะก็ได้

3. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนอย่างมีระบบถือว่ามีผลอย่างมากต่อการพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน กล่าวคือถ้ามีการจัดการเรียนการสอนที่ดีแล้ว คนจะเรียนรู้ได้ดีกว่าปล่อยให้เรียนเองตามธรรมชาติ

4. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนควรจัดทำเชิงระบบกล่าวคือ มีขั้นตอนตั้งแต่การพิจารณาความต้องการความจำเป็น เป้าหมายและการดำเนินการเป็นขั้น ๆ ต่อเนื่องกันไปจนถึงขั้นที่นักเรียนทราบผลการปฏิบัติหรือประเมินวิธีการดำเนินงานว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือไม่

5. การจัดรูปแบบการเรียนการสอนต้องอยู่บนรากฐานที่ความนุษย์เรามีการเรียนรู้อย่างไร นั่นคือต้องรู้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ

การจัดรูปแบบการเรียนการสอนหมายถึง การวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบมีการกำหนดภาพรวมของการเรียนการสอน โดยจะแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะเป็นระบบขนาดใหญ่เช่น ระบบการจัดรายวิชาหรือเป็นการออกแบบระยะยาว เช่น ช่วงชั้นปี หรือเป็นระบบย่อย ๆ เช่น การจัดการเรียนการสอนในแต่ละคาบ

จากแนวคิดดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนแบบปกตินั้นถือว่าเป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และขั้นสรุป ซึ่งในแต่ละขั้นตอนนี้ผู้สอนจะมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลายออกไปตามเนื้อหาที่แตกต่างกันไป แต่จะมีการวัดผลการเรียนรู้ในลักษณะที่แตกต่างกันไป

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนโดยครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทายปัญหา ซักถาม ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา ฯลฯ

ขั้นสอน เป็นการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ครูเสนอบทเรียนใหม่โดยการซักถาม แล้วให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในบทเรียน หรือหนังสือเสริมบทเรียนหลังจากนั้นร่วมอภิปรายในกลุ่ม ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามกำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ เช่น ดำเนินการทดลอง การอภิปราย การเสนอผลการทดลอง เป็นต้น

ขั้นสรุปและประเมินผล เป็นการสรุปเนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดของบทเรียน โดยครูเลือกใช้กิจกรรมการสรุปในลักษณะต่าง ๆ เช่น ให้นักเรียนรายงานผลการทดลองหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการทดลองร่วมกัน การสังเกตและตอบคำถาม การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมการที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ของการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้หลายท่าน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 13) ได้บัญญัติศัพท์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ในหนังสือประมวลศัพท์ทางการศึกษาว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จหรือความสามารถในการกระทำใด ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะหรือมีเจตจำนงที่ต้องอาศัยความรู้ในวิชาหนึ่งวิชาใดได้โดยเฉพาะ

วันดา นันดา (2538 : 21) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ด้านเนื้อหาวิชาที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนภายหลังจากศึกษาและอบรมในเรื่องนั้น ๆ มาแล้ว โดยให้ผลรวมของคะแนนแทนความสามารถทางการเรียนของผู้เรียน

อารมณั์ เพ็ชรชื่น (ม.ป.ป : 46) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน การฝึกฝน หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่โรงเรียนที่บ้านและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถทางสมอง ความรู้สึก กำนินยม จริยธรรมต่าง ๆ

กูด (Good. 1973 : 7) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเข้าถึงความรู้หรือพัฒนาทักษะทางการเรียน ซึ่งโดยปกติพิจารณาจากคะแนนสอบหรือคะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมองหรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝน หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล สามารถวัดได้ โดยการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งคะแนนที่วัดได้เป็นความสามารถในการเรียน ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนของนักเรียน นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ทำการศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงป้องกันปัญหาที่กระทบต่อการเรียน และพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีอยู่ให้ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงที่สุด ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

วรรณพงษ์ สิทธิโชค (2530 : 14-15) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบเกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้แก่
 - 1.1 การเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพ ข้อบกพร่องทางกาย
 - 1.2 สถิติปัญญาของนักเรียน
 - 1.3 เจตคติต่อโรงเรียน ครู และวิชาที่เรียน
 - 1.4 วุฒิภาวะ แรงจูงใจ หรือมโนคติแห่งตน
 - 1.5 นิสัยในการเรียน หรือวิธีการเรียน
 - 1.6 คุณลักษณะของนักเรียน
 - 1.7 พฤติกรรมของนักเรียน การปรับตัว

- 1.8 ความสามารถ ความรู้ ความคิดของนักเรียน
- 1.9 เวลาที่นักเรียนใช้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
2. องค์ประกอบเกี่ยวกับโรงเรียน
 - 2.1 ลักษณะของโรงเรียนและชุมชน
 - 2.2 หลักสูตร
 - 2.3 สภาพการณ์ภายในโรงเรียน
3. องค์ประกอบเกี่ยวกับครู
 - 3.1 คุณลักษณะของครู
 - 3.2 พฤติกรรมของครู
 - 3.3 คุณภาพการสอนของครู
4. สภาพแวดล้อม
 - 4.1 ความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว
 - 4.2 ความสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกันทั้งในและนอกโรงเรียน
 - 4.3 วัฒนธรรมและสังคม
 - 4.4 สภาพแวดล้อมในห้องเรียน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ประกอบด้วย คุณลักษณะของตัวผู้เรียน โรงเรียน คุณภาพการสอนของครูและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งทุกปัจจัยล้วนมีความสำคัญผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น

พฤติกรรมทางการศึกษา

ไพศาล หวังพานิช (2523 : 30 – 32) กล่าวว่า คุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลซึ่งถือว่าเป็น พฤติกรรมของการเรียนรู้นั้นมีมากมายหลายชนิด ซึ่งพฤติกรรมการเรียนรู้เหล่านั้นมีตั้งแต่พฤติกรรม พื้นฐานง่าย ๆ เช่น ความจำ ความเข้าใจ ไปจนถึงพฤติกรรมที่ซับซ้อนลึกซึ้ง โดยนักวัดผล และ นักจิตวิทยา ได้ให้เห็นคุณสมบัติต่าง ๆ ของพฤติกรรมเหล่านั้น ปรากฏว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่ง ใช้เป็นจุดมุ่งหมายของการศึกษานั้น แบ่งออกได้เป็น 3 ชนิดคือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ได้แก่พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความคิดอันเป็น ความสามารถทางสมอง หรือด้านสติปัญญา เป็นลักษณะที่เกี่ยวกับวิชาการ เช่น ความจำ ความ เข้าใจ เชาวน์ปัญญา ความถนัด เป็นต้น พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ถือเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญของ การศึกษา ทั้งยังใช้เป็นเกณฑ์สำหรับตัดสินความสามารถ เก่งหรืออ่อน ฉลาดหรือโง่ ของบุคคล อีกด้วย พฤติกรรมด้านนี้แบ่งออกเป็น

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 ความถนัดและเชาวน์ปัญญา

2. ด้านจิตพิสัย (Affective domain) ได้แก่คุณลักษณะทางด้านความรู้สึก เป็นพฤติกรรมทางด้านจิตใจของบุคคล การวัดคุณลักษณะด้านนี้จัดว่ามีความจำเป็นอย่างมากเช่นเดียวกับด้านแรก เพราะเป้าหมายของการศึกษามีได้มุ่งให้นักเรียนเกิดความสามรถด้านสมองหรือความคิดเท่านั้น แต่ข้รวมถึงการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียนให้อยู่ในสังคมด้วยความราบรื่นต่อไปด้วย เช่น ต้องการให้รับรู้คุณค่าต่าง ๆ มีค่านิยมที่ถูกต้อง มีลักษณะนิสัยดีงาม ในเชิงปฏิบัติการวัดคุณธรรม หรือ จิตพิสัยของบุคคล มักนิยมวัดคุณลักษณะรวมของพฤติกรรม ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ความสนใจ (Interest) เป็นความรู้สึกหรือท่าทีที่ชี้ถึงแนวโน้มของความชอบใจหรือไม่ชอบใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ถือว่าเป็นจุดเริ่มที่จะนำไปสู่เจตคติของบุคคล

2.2 เจตคติ (Attitude) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ต่อสังคม ต่ออาชีพ เป็นต้น ที่แสดงออกในรูปพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นคุณค่าหรือไม่เห็น โดยที่บุคคลนั้นมีความคล้อยตามที่จะปฏิบัติหรือคัดค้าน

2.3 การปรับตัว (Adjustment) เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวกับความสามารถในการตอบสนองสิ่งแวดล้อมในสังคมตามความเชื่อในคุณค่าหรือตามทัศนคติของตน โดยแสดงออกในลักษณะของการปรุงแต่งคัดแปลง หรือการขัดแย้งต่อคุณค่าหรือทัศนคติเหล่านั้น

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor domain) เป็นการวัดความสัมพันธ์ระหว่างกลไกทางกายกับสมอง จึงเป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือตามที่สมองสั่ง การวัดคุณลักษณะด้านนี้เรียกง่าย ๆ ก็คือการวัดความสามารถด้านการปฏิบัติ (Doing) หรือทักษะของบุคคลนั่นเอง

พฤติกรรมการเรียนรู้ของการศึกษาทั้ง 3 ทักษะนั้น ล้วนแต่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางการเรียนและนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาทั้งสิ้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นในการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย(Cognitive domain)

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งของการเรียนการสอนเป็นตัวชี้ให้ผู้สอนทราบว่า นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ภายหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุด ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อนาสตาซี (Anastasi, 1968 : 386) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสำเร็จในการทำกิจกรรมหรือการเรียนรู้บางอย่างที่เป็นผลมาจากการอบรมสั่งสอน หรือการฝึกฝนโดยเฉพาะ

ไพศาล หวังพานิช (2523 : 137) ได้กล่าวถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถแบ่งออกเป็น 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปของการกระทำจริงให้ออกมาเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดจึงต้องใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ” (Performance test)

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา อันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์” (Achievement test)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถวัดได้ 2 แบบ คือ การวัดด้านปฏิบัติที่เน้นการกระทำจริงออกมาเป็นผลงาน และการวัดด้านเนื้อหาที่เน้นเกี่ยวกับความรู้ของผู้เรียน ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้การวัดผลด้านเนื้อหาในรูปแบบของข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบปรนัย

ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement test) นักศึกษาและนักการศึกษามีการเรียกชื่อแตกต่างกันไปเป็น แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ หรือแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ และได้ให้ความหมายไว้ในแนวเดียวกัน ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545 : 95 – 96)

วิเชียร เกตุสิงห์ (2547 : 23) ได้ให้ความหมายว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ หมายถึงแบบทดสอบที่มุ่งวัดความรู้ ทักษะ สมรรถภาพด้านต่าง ๆ ที่ได้รับจากประสบการณ์ทั้งปวง และมุ่งวัดทางด้านวิชาการเป็นสำคัญ

เขวาคี วิบูลย์ศรี (2540 : 28) ได้สรุปว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบวัดความรู้เชิงวิชาการมักใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เน้นการวัดความรู้ความสามารถจากการเรียนรู้ในอดีต หรือสภาพปัจจุบันของแต่ละบุคคล

กรอนลันด์ (Gronlund, 1982 : 1) ให้แนวคิดว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อการวัดพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีหน้าที่หลักสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากความหมายสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบวัดความรู้ที่ใช้วัดความรู้ของผู้เรียนในแต่ละคน ซึ่งส่วนใหญ่จะมุ่งวัดทางด้านวิชาการเป็นสำคัญ

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545 : 97 – 99)

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร

การสร้างแบบทดสอบ ควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรควรจะใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบ โดยระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวังจะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. การกำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง

โดยการศึกษารายละเอียดหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้ไว้ว่าจะเป็นแบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ

ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามาแล้ว

5. ตรวจสอบข้อสอบ

เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วมีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาทบทวนตรวจสอบข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง

เมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ (Direction) และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ

การทดลองสอบ และวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการสอบจริงแล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ โดยสภาพการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนมักไม่ค่อยมีการทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบส่วนใหญ่ นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ครั้งต่อไป

8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพ หรือมีคุณภาพไม่ดีพอ อาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้นแล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

7. หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษหลักระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

7.1 คำอธิบายรายวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษหลัก

7.1.1 คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2539 ฝึกการพูด ฟัง อ่านและเขียน โดยใช้คำศัพท์และโครงสร้างเพิ่มขึ้น ฟังบทสนทนา ข้อความสั้น ๆ พูดสื่อสารข้อความในชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านที่ยาวขึ้น เขียนบรรยายและเขียนเล่าเรื่องสั้น ๆ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสนใจในการใช้ภาษาและเลือกใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

7.1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษหลัก

7.1.2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษหลัก ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปี พ.ศ. 2539 1) เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรมของผู้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ 2) เพื่อให้สามารถใช้ภาษาสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างถูกต้องชัดเจนและเหมาะสมกับระดับที่เรียน 3) เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามระดับภาษาที่เรียนสำหรับการศึกษา และการประกอบอาชีพ 4) เพื่อพัฒนาเจตคติของผู้เรียนให้เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ มีนิสัยใฝ่หาความรู้โดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

7.1.2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษหลัก 8 (0014) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 1) พูดโต้ถามทุกข์ สุข ความชอบ ไม่ชอบ ความพอใจ ไม่พอใจ การแสดงความคิดเห็นและพูดแทรกอย่างสุภาพได้ 2) พูดสนทนาเกี่ยวกับการซื้อขาย สภาพดินฟ้าอากาศ อาหารและสุขภาพได้ 3) พูดถามทิศทาง สถานที่ ตำแหน่งที่ตั้งได้ 4) พูดสนทนาได้รอบทางโทรศัพท์ได้ 5) ฟังประโยค ข้อความ บทสนทนา เรื่องสั้น ๆ แล้วสามารถสรุปเพื่อตอบคำถามได้ 6) พูดเล่าเรื่องหรือตอบคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว และผู้อื่นได้ 7) อ่านบทสนทนา บทความ เรื่องสั้น ๆ แล้วตอบคำถามหรือ เติมคำ หรือข้อความที่หายไปได้ 8) อ่านเขียนจดหมายส่วนตัว โน้ตสั้น ๆ แสดงความเสียใจ หรือให้กำลังใจได้ 9) อ่านประกาศ โฆษณา เครื่องหมายและสัญลักษณ์แล้วสามารถแปลความหมายหรือตอบคำถามได้ 10) เขียน

ประโยชน์โดยใช้โครงสร้างตามหลักไวยากรณ์ที่สลับซับซ้อนได้อย่างถูกต้องได้ 11) กรอกข้อมูลส่วนตัวได้

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2536 : 95-101) ศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนการสอนโครงสร้างระดับยอดและวิธีการสอนแบบเดิมในการสอนอ่านวิชาภาษาอังกฤษแก่นักเรียนไทยเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และทัศนคติในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในประเทศไทยที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากภูมิศาสตร์ทั้ง 4 ภาค คือ ภาคกลาง โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยายคม กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ โรงเรียนเคหะปัตตานุกูล จังหวัดปัตตานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม และภาคเหนือ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ แล้วสุ่มนักเรียนมาโรงเรียนละ 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 50 คน และกลุ่มควบคุม 50 คน ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 15 คาบ คาบละ 50 นาที

สรุปผลการวิจัย โดยการวิเคราะห์การวิจัยด้วย Meta analysis ผลการทดลองปรากฏดังนี้

นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน โดยนักเรียนกลุ่มควบคุมร้อยละ 89 มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มทดลอง (ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.25)

กิตดา ปรัดตจรีษา (2540 : 87) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ เจตคติต่อการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดประกอบกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดประกอบกับกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยวรรณ ศิริรัตน์ (2543 : 87) ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบโครงสร้างระดับยอดด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนแบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงสร้างระดับยอดด้วยการจัดกิจกรรมการเรียน

แบบ CRIC กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิราพร สุจริต (2543 : 59) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีเพื่อการสื่อสาร ของ คีธ จอห์นสัน (Keith Johnson) กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณิชาภัทร วัฒนไพณิช (2543 : 59) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานด้วยสื่อหนังสือพิมพ์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฮอลล์ (Hall, 1995 : 3795) ศึกษาผลการใช้วิธีสอนแบบ KWL และ DR-TA โดยการฝึกอ่านเรื่องที่เขียนเป็นแบบอธิบาย และฝึกการสรุปเรื่องย้อนกลับ (Recall of expository text) โดยเปรียบเทียบกับการสอนอ่านแบบเดิม ผลปรากฏว่า วิธี DR-TA เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการสอนอ่านเนื้อหาแบบอธิบายที่มีความยากต่ำกว่าระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียน

วิทเธอร์สปูน (Witherspoon, 1996 : 625) ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของการสอนด้วยวิธีการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มกลวิธีควบคุมการเรียนรู้ (Metacognitive strategies) 4 วิธี คือ วิธีสอนแบบ Cloze procedure วิธีสอนแบบ Semantic mapping วิธีสอนแบบ KWL และวิธีสอนแบบ DR-TA ของนักเรียนเกรด 6 เปรียบเทียบกับการสอนตามปกติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีควบคุมการเรียนรู้ทั้ง 4 วิธี ดังกล่าว มีความตระหนักในกระบวนการคิดดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม และมีความตระหนักในกระบวนการคิด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเข้าใจในการอ่าน

จากผลการศึกษางานวิจัยดังกล่าวทั้งต่างประเทศและภายในประเทศ สรุปได้ว่านักเรียนส่วนมากที่เรียนความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาอังกฤษนั้น หลังจากที่มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนแล้วจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบเดิม และทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี มีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น